

REPUBLIKA

Rok XII

ŁÓDŹ, SOBOTA, 5 MAJA 1934 ROKU.

CENA NUMERU 15 GROSZY.

Nr. 122

MANIFESTACJE W WARSZAWIE.

Pochód „narodowych radykałów“ przez ulice miasta.—Klub Narodowo-Radykalny w sejmie.—Co się dzieje w Poznaniu? Sukcesy i hasła antyżydowskie.

Warszawa, 4 maja.

(B) Utworzony niedawno z grupy rozkolej Stronnictwa Narodowego t. zw. „Klub Narodowo-Radykalny“ przejawia na ulicach stolicy w ostatnich dniach coraz większą aktywność. W ciągu dnia coraz to większą aktywność ta objawiała się, między innymi, w masowym kolportowaniu „Sztafety“. Pismo wydawane przez cały dzień dzisiejszy na ulicach. Warszawa przez kilkaset „narodowych radykałów“ a mianowicie szare spodnie i czarne berety z szerokie pasy brązowe noszone w pasach kroju sportowego.

Wczoraj po raz pierwszy oddział liczący około 1000 młodzieńców przybrał ten sposób z wodzem obozu narodowo-radykalnego, Mosdorfem, na czele, wyszedł na zbiórkę do obozu „Botanicznego“, skąd udał się w Al. Nowy Świat i przeszedł pod kościół św. Anny. Czele pochodu umundurowanych młodzieńców niosło olbrzymie sztandary tego obozu — a mianowicie t. zw. „Miecz Chrobrego“.

W nim posuwał się oddział w mundurach ochraniających na flankach również umundurowanych cyklistów. W tym celu zwracała bardzo liczną uwagę, również w znacznej części umundurowana. Na placu Trzech Krzyży do pochodu przyłączyła się grupa „narodowa“ z przemaszerowania w okolicy Krakowskiego Przedmieścia członkowie powiększonym oddziałem wojskowym.

W czasie pochodu pozdrowili oddział „narodowy“ i okrzykami na cześć armji. W ul. Krakowskiej uczestnicy pochodu poczęli wznosić okrzyki antyżydowskie. Jednocześnie w szyby kilku sklepów żydowskich posypały się kamie. Pochodowi zagroziła drogę policja, na co demonstranci zawrócili i maszerowali do swych lokali.

Około godz. 3 po poł. liczna grupa Polacy—na rzecz Japończyków.

Charbin, 4 maja.

Konsul R. P. w Charbinie p. w. wręczył japońskiemu konsulowi generalnemu Morishima sumę 1000000 jenów zbraną wśród kolonii polskiej w czasie pożaru w japońskim mieście Hakodate.

młodzieńców umundurowanych w szare koszule manifestowała na krańcach miasta przeciw żydom. Do manifestacji doszło również w śródmieściu.

Jednocześnie z wzrastającą popularnością obozu narodowo-radykalnego wśród młodzieży, szerzy się również w szeregach starszych zwolenników a nawet przywódców Stronnictwa Narodowego.

W tej chwili można orzec już z pewnością, że podczas przyszłej sesji parlamentarnej będzie w Sejmie i Senacie obok klubu Stronnictwa Narodowego także

KLUB PARLAMENTARNY NARODOWO-RADYKALNY.

Pośród parlamentarzystów Stronnictwa Narodowego, sympatyzujących z nowym obozem znajdują się poseł Stanisław Strzelcki, poseł dr. Piestryński z Poznania, poseł dr. Stahl z Lwowa, poseł Bielecki z Warszawy, poseł Stypulkowski z Warszawy i dr. Tomasz Arciszewski, specjalista od spraw wojskowych.

Dzisiejszy numer „Sztafety“ przynosi artykuł wstępny posła dr. Arciszewskiego p. t. „Naród i wojsko“.

Artykuł odznacza się również wielkim radykalizmem.

Jednocześnie rozłam w Stronnictwie Narodowym szerzy się na terenie Poznania. Były korespondent „Gazety Warszawskiej“ i „Kurjera Poznańskiego“ z Berlina, słynny ze swych sympacji hitlerowskich, dr. Jerzy Drobnik, wystawił swą kandydaturę na prezydenta miasta Poznania, wbrew woli członków Stronnictwa Narodowego, które ostatnio zawiesiło go nawet w prawach członka. Dr. Drobnik liczy na to, że prawie cały klub Stronnictwa Narodowego w poznańskiej radzie miejskiej wypowie posłuszeństwo dotychczasowym władzom i o powie się za obozem radykalno-narodowym. Spośród ujawnionych dotąd hasł tego obozu, najbardziej jaskrawe jest

HASŁO ANTYSEMITYZMU GOSPODARCZEGO, SPOŁECZNEGO I POLITYCZNEGO.

Jak wiadomo, obóz narodowo-radykalny domaga się pozbawienia żydów obywatelstwa polskiego i traktowania ich jako chwilowo na terenie Polski przebywających cudzoziemców.

Min. Beck wyjeżdża do Bukaresztu w dniu 9 b.m.

Rewizyta, w odpowiedzi na wizytę min. Titulescu w Warszawie.

Warszawa, 4 maja.

(B) Dzisiaj po południu przyjął minister Beck na dłuższej audjencji posła Rumuński w Warszawie p. Cadere. Dowiadujemy się, że w toku tej konferencji ustalono termin zamierzonej już od dłuższego czasu wizyty min. Becka u rządu rumuńskiego w Bukareszcie. Minister

Beck uda się do Bukaresztu na czas od 9 do 12-go maja aby być obecnym w dniu rumuńskiego Święta Narodowego, które przypada na dzień 10 b. m.

Podróż min. Becka do Bukaresztu będzie miała charakter rewizyty w odpowiedzi na wizytę min. Titulescu w Warszawie we wrześniu r. ub.

Do jutrzejszego numeru „Republiki“

DODANY BĘDZIE BEZPŁATNIE WIELKI 16-STRONICOWY NUMER POPULARNEGO TYGODNIKA - MAGAZYNU

„PANORAMA“

Numer ten zawierać będzie między innymi: JOHN DILLINGER, WRÓG Nr. 1. Z DZIEJÓW ZAPĄKI PRZYGODY NA DNIE MORSKIEM. AUTOMATY I LUDZIE - AUTOMATY (reportaż Kischa) SUKCESY POLAKA W HOLLYWOOD WIATR NAD EUROPA (wiersz Tadeusza Żeromskiego) Dr. LASKER O BRYDZU i wiele innych.

NUMER BOGATO ILUSTROWANY.

Cena jutrzejszej „Republiki“ w obłożeniu 32 stron — 25 groszy.

Na marginesie wypadków.

Napisał: Józef Wolczyński, poseł na Sejm, przewodniczący Obywatelskiego Komitetu Obchodu Rocznicy Konstytucji 3 Maja.

Sprawując od szeregu lat zaszczytny i trudny zarazem mandat przewodniczącego Obywatelskiego Komitetu Obchodu Rocznicy Konstytucji 3 Maja w Łodzi, z wielkim zadowoleniem stwierdzałem za wsze powagę i głębokie zrozumienie przez całe społeczeństwo historycznego znaczenia tego wiekopomnego aktu, wskazującego nam, czego unikać powinniśmy naród, dążący w wysiłku pracy do utrwalenia swego mocarstwowego stanowiska w koncercie mocarstw europejskich.

Mądra, ofiarna i twórcza praca państwowa naszych wybitnych mężów stanu w osobach Kołłątaja, Potockiego, Małachowskiego i in. podobnych złączyła wszystkie warstwy państwowo myślące, by we wspólnym wysiłku dążyć do utrwalenia w narodzie zasad podporządkowania spraw osobistych, czy grupowych dobru ogólnemu. Niestety, sprzyśnięte wówczas rodzime warcholstwo, zacietrzewienie pychy i sprzedajności uciekło się nawet do pomocy bagnatów wrogich nam potencji, by unicestwić zrealizowanie dzieła wielkich mężów i patriotów narodowych.

I oto nadszedł dzień 3 maja 1934 r. szesnasty skości w Wolnem i Odrodzeniem Państwie. Cały naród przygotował się, by uczcić ten wielki moment historyczny i stwierdzić zarazem, że zwarcie i niezłomnie stoi przy obecnych sterownikach nawy państwowej, którzy pod wodzą Twórcy Państwowości naszej, Marszałka Józefa Piłsudskiego, przebudowując od podstaw wewnętrzny ustroj Państwa, podnoszą zarazem jego znaczenie mocarstwowe w polityce zewnętrznej. I jak wówczas tak i dziś wypełzły w Łodzi z ukrycia gady z pianą nienawiści na ustach i zmobilizowały szeregi swoje z nieświadomych tego, co czynią, spowodowali sprofanowanie Wielkiego Dnia dzielnymi wybrykami ulicznymi, polegającymi na wybijaniu szyb, biciu żydów i t. p.

Wyzuci z wszelkich uczuć i ideałów, posunęli się nawet do sprofanowania Świątyni Pańskiej, przenosząc burdę uliczną do wnętrza katedry, zaopatrzeni w cegły, kamienie, pałki i t. p., w celu stawiania czynnego oporu władzom bezpieczeństwa, by wmawiać potem w społeczeństwo, że zostali przez władze zaćzieni.

Opanowawszy wejście do katedry na półtorej godziny przed rozpoczęciem nabożeństwa, oświadczyli, iż nikogo do wnętrza nie wpuszczą. Wszelkie perswazyje Duchowieństwa i osób rozsądnych nie odnosiły żadnego skutku, ponieważ prowokacja była zgóry w szczegółach opracowana.

Te godne pożałowania zajścia wywarły przynębiające wrażenie w całym społeczeństwie, obchodzącym uroczystości 3-cio majowe z powagą ducha i skupieniem myśli narodowej.

(Dalszy ciąg na stronie 2-iej).

Na marginesie wypadków. (Dalszy ciąg).

Nie ulega wątpliwości, że wszczęte przez władze prokuratorskie energiczne śledztwo doprowadziło nas do źródła tej potwornej prowokacji, która w myśl słów poety: „Nie ślepy miecz karaj, lecz rękę” musi być należycie osądzona.

Odnaczenie polaków orderem estońskim.

Tallin, 4 maja.

Prezydent republiki Paets udekorował pułkownika Sławka wielką wstęgą orderu estońskiego. Senatorka Hubicka i radca Mohl udekorowani zostali przez ministra spraw zagranicznych komandorją tego orderu.

Policjant gdański skonfiskował polską flagę zawieszoną na maszcie w Langfuhrze. — Senat gdański zachowuje wobec Polski prowokacyjne stanowisko

Gdynia, 4 maja.

Dnia 3 maja, z okazji święta narodowego, Polska Linia Lotnicza „Lot” zawiesiła na swym maszcie na lotnisku w Langfuhrze biało-czerwoną flagę państwową ponad znajdującą się tam codziennie flagą „Lotu”.

Około godziny 12 w południe do kierownika reprezentacyjnego Polskiej Linii Lotniczych „Lot”, inż. Ruśkiewicza zwrócił się edwardca posterunku gdańskiej policji lotniczej, (który to posterunek znajduje się na lotnisku) żądając w imieniu senatu gdańskiego zdjęcia polskiej flagi z masztu.

Żądanie to spotkało się z kategoryczną odmową ze strony inż. Ruśkiewicza, który oświadczył, że flaga jest wywieszona z polecenia komisarza generalnego Rzeczypospolitej Polskiej w Gdańsku i do wieczora nie będzie zdjęta. W pół godziny potem, gdy inż. Ruśkiewicz oraz jego zastępca opuścili chwilowo lotnisko, udając się na obiad, kierownik techniczny lotniska z ramienia senatu, May, przysłał chłopca z poleceniem zdjęcia flagi polskiej z masztu.

P. inż. Ruśkiewicz, widząc po powrocie na lotnisko, że flaga została w jego nieobecności zdjęta, przystąpił osobiście

wraz z zastępcą do ponownego zawieszania nieprawnie zdjętego godła państwowego. W tym momencie podbiegli do go dyżurny policjant i wyrwał flagę, świadczając, że ją konfiskuje.

O powyższym zajściu złożono natychmiast meldunek w generalnym komendancie Rzpłitej w Gdańsku, który natychmiast interwenjował.

Jeruzolima, 4 maja.

(PAT) Na cześć bawiącego w tym mieście prezesa P. K. O. p. Henryka Berka, polsko-palestyńska izba handlowa w hotelu „Palatin” w Avivie przyjęcie.

W bagnie afery Stawiskiego grzęzną ministrowie i parlamentarzyści francuscy. — Prawica Izby Deputowanych występuje przeciw komisji parlamentarnej. — Znow tajemnicza śmierć osoby zamieszanej w aferze Stawiskiego.

Paryż, 4 maja.

W śledztwie w sprawie skandalu Stawiskiego nastąpił nowy zwrot. Jeden ze współników Stawiskiego Romagnino złożył przed sędzią śledczym sensacyjne zeznania, których oczekiwano oddawna. Zeznania Romagnino obciążają w wysokim stopniu licznych parlamentarzystów i dziennikarzy.

W pierwszym rzędzie Romagnino wymienił kierownika tygodnika „Aux Ecoules” Levy, który znał dobrze Stawiskiego. Paul Levy, jak wiadomo, twierdził przed komisją śledczą, że nie utrzymywał żadnych stosunków ze Stawiskim i że nie zna go wcale. Ze słów Romagnino wynika, że był on w ścisłym kontakcie z aferzystą. Romagnino zaznaczył ponadto, że nie tylko były minister sprawiedliwości Rene Renoult, oraz deputowany Andre Hesse byli adwokatami Stawiskiego. Również były minister skarbu i oświaty De Monzie bronił dwóch członków rady nadzorczej jednego z przedsiębiorstw Stawiskiego. Wszyscy trzej wymienieni parlamentarzyści należą do stronnictwa radykalnego.

Należy nadmienić, że De Monzie odgrywa wybitną rolę w szeregach radykałów i był niejednokrotnie wysuwany na premiera i przywódcę stronnictwa.

Wśród wielu osobistości Romagnino wymienił również nazwisko deputowanego Francim Bouillon, który dziś ostro zapretestował przeciwko mieszaniną do afery „narówni w kanałami, oplacaniem przez Stawiskiego”.

Paryż, 4 maja.

Parlamentarna komisja śledcza dla zbadania sprawy Stawiskiego opracowała po burzliwych obradach rezolucję w sprawie b. prokuratora Pressarda. Komisja większością głosów stwierdziła, że zarówno pierwszy raport przewodniczącego sądu kasacyjnego Lescouve jak i zeznania licznych świadków wykazały, że prokurator Pressard nie popełnił żadnego czynu niehonorowego. Niemniej jednak Pressard, jako szef prokuratorji departamentu Sekwany ponosi odpowiedzialność za wielokrotne odraczanie rozprawy przeciw Stawiskiemu, co dało możliwość oszustowi ukrywania się przed wymiarem sprawiedliwości.

W drugiej części rezolucji jest mowa o dwóch raportach prezesa trybunału kasacyjnego Lescouve w sprawie Pressarda. Komisja konstataje zasadniczą różnicę pomiędzy temi raportami. Pierwszy raport wykazuje daleko idącą pobłażliwość w stosunku do Pressarda, drugi zaś odznacza się wyjątkową surowością. Komisja stwierdza, że tego rodzaju

65200 zarejestrowanych uchodźców z Niemiec. Największa ilość uchodźców przebywa we Francji.

London, 4 maja.

W Londynie odbywa się obecnie posiedzenie komitetu doradczego, powołanego przez Ligę Narodów przy wysokim Komisarzu dla spraw uchodźców z Niemiec.

Ze sprawozdania wysokiego Komisarza wynika, że liczba uchodźców, zarejestrowanych przez urząd wysokiego Komisarza, która wyniosła w grudniu 1933 roku 59.500, wzrosła w kwietniu r. b. do 65.200. Z tej liczby najwięcej uchodźców przebywa we Francji, a mianowicie 21.000, w Palestynie — 10.000, w Polsce — 8.000 w Czechosłowacji — 3.500. W innych krajach jak w Holandji,

Anglii, Belgii, Szwajcarii, państwach skandynawskich i t. d., liczba wychodźców wynosi przeciętnie około 2.000.

London, 4 maja.

Przemawiając na zebraniu komisji dla spraw uchodźców, lord Cecil zwrócił się z apelem na rzecz uchodźców niemieckich. Jednym z zadań komisji — zdaniem mówcy — jest zaopatrzenie uchodźców w dokumenty, które zastępowałyby paszporty. Wysoki Komisarz Macdonald, mówiąc o uchodźcach niemieckich, przypomniał, iż Stany Zjednoczone zostały storżone przez całe pokolenia uchodźców.

Wycieczka dziennikarzy polskich w Niemczech jest serdecznie przyjmowana przez przedstawicieli władz i prasy.

Frankfurt n. M., 4 maja.

W szóstym dniu pobytu w Niemczech wycieczka dziennikarzy polskich przybyła dnia 4 maja do Frankfurtu nad Menem, zwiedzając dnia poprzedniego dolinę Renu.

W Duesseldorfie dziennikarze polscy przyjmowani byli przez przedstawicieli władz z nadprezydentem regencji na czele. W przyjęciu wzięli udział wybitni przedstawiciele ciężkiego przemysłu. Po zwiedzeniu wielkiej huty Thyssena goście polscy przyjmowani byli przez dyrekcję huty śniadaniem.

Również w Wiesbaden odbyło się dnia 3-go maja wielkie przyjęcie, w którym wzięli udział prezydent regencji, dalej okręgowy partyjny szef prasy Woerlich i nadburmistrz miasta. Ten ostatni witał dziennikarzy polskich. Przemawiał następnie przedstawiciel posta niemieckiego w Warszawie p. v. Moltkego składając będącym w podróży poddakom naszym życzenia z powodu święta narodowego. Z polskiej strony przemawiali redaktor Świecicki i Dunin-Kęplisz.

Dzisiaj we Frankfurcie nad Menem goście polscy podejmowani byli przez burmistrza Lindera.

Podczas całej podróży swej dziennikarze polscy spotykają się ze strony najwyższych przedstawicieli władz niemieckich i partji narodowo-socialistycznej oraz prasy i społeczeństwa z bardzo życzliwym i serdecznym przyjęciem.

Wielkie pożary w Ameryce.

Łasy Północnej Karoliny płoną. — 5 milionów dol. strat skutkiem pożaru składów portowych

Nowy Jork, 4 maja.

W północno-zachodniej części Karoliny Północnej w miejscowości Doughton pożar ogarnął olbrzymie przestrzenie lasu. Wiatr uniemożliwia akcję ratunkową. W płomieniach, jak stwierdzono dotychczas, zginęły dwie osoby.

Dym i popiół przedostają się do odległych osiedli, położonych o 40 klm. od miejsca pożaru. Wobec trudności akcji ratunkowej, ludność ma nadzieję, iż po-

żar będzie wstrzymany przez deszcz, którego oczekują z niecierpliwością.

Nowy Jork, 4 maja (PAT)

W porcie Brooklyn wybuchł gwałtowny pożar, który zniszczył skład, należący do Barber Shipping Ines. Istnieje obawa, że w czasie pożaru zginęło 15 robotników portowych.

Znaleziono zwęglone zwłoki jedne go robotnika. Jest też kilku rannych.

różnica nie jest usprawiedliwionym faktem, któryby zaszedł w ogóle pomiędzy złożeniem pierwszego i drugiego raportu. Jednocześnie komisja stwierdza, że nie były wzięte pod uwagę zeznania ważnych świadków, wobec czego parlamentarna komisja śledcza dochodzi do wniosku, że drugie dochodzenie Lescouve nie było przeprowadzone w należytej formie. Rezolucja, która została postanowiona przekazać ministrowi sprawiedliwości wraz z dokumentami zgromadzonymi przez komisję w sprawie.

Powyższe orzeczenie parlamentarnego komisji śledczej spotkało się z burzą testów i ostrą krytyką ze strony politycy, która kwalifikuje rezolucję jako skandaliczną decyzję.

„Liberte” pisze, że duże wrażenie w urzędzie ubezpieczeń społecznych wolała śmierć urzędnika Desplas, był osobistym sekretarzem zamordowanego w aferze Stawiskiego min. Darda. Pismo zaznacza, że po tajemniczej śmierci dr. Davida zgon Desplas musi budzić pewne niepokojenie.

Dziennik przypuszcza, że Desplas poddane zostaną sekcji, że lekarze stwierdzili, że zmarł w tej chorobie na grype.

Śmierć przyjaciela Polski.

Bruksela, 4 maja.

W Tournai zmarł senator Oktawiusz Leduc, zasłużony polityk belgijski, który pełnił funkcję wiceprezesa Senatu. Senator Leduc był przeciwnikiem stowarzyszenia przyjaciół Polski, w tym polu położył wielkie zasługi dla polskiego wychodźstwa.

Zielone Święta w Sztokholmie i Kopenhadze.

Piękne pogody, jakie nastąpiły wodały, że w roku bieżącym będziemy myśleć znacznie wcześniej, gdzie spędzić urlop. Okazją do podjęcia się już w nadchodzących Świętkach, w czasie których odbyła się wycieczka morską do Sztokholmu i Kopenhagi, obliczona na siedem dni do 26-go maja.

Udział w wycieczce udostępnił dla wszystkich, gdyż ceny kart uczestnictwa są dość niskie i rozpoczynają się od 190 zł.

Wycieczka do Danii i Szwecji posiada szczególne znaczenie dla Polaków, którzy będą mieli okazję do dwóch międzypaństwowych wycieczek, jakiej nie ma w innych krajach. W Kopenhadze i Szwecji.

Zawisy przyjmie w godzinach urzędowych biuro podróży Wacław Cook, ul. Piotrkowska 64.

Wznowienie akcji antypolskiej w Czechosłowacji.

Wszyscy polacy mają być usunięci z czeskich kopalń.— Polakożercze stanowisko czeskiego nauczycielstwa.

Morawska Ostrawa, 4 maja. (Pat) — W Suchej Górnej, odbyło się zebranie miejscowej sekcji czeskiej organizacyjnej organizacji zawodowej „Narodni Zdrzeni”, na którym zdecydowano o wznowieniu akcji antypolskiej w Czechosłowacji. Szpaczek oraz niejaki Svoboda. Oba przemówienia miały wybitnie antypolski charakter.

Morawska Ostrawa, 4 maja. (Pat) — Odbył się tu doroczny walny zjazd związku polaków na Morawach, który skupia 16 organizacji i instytucji politycznych i gospodarczych, studenckich, finansowych, sportowych i in. z terenu Moraw. — Związek rozwijał owocną działalność głównie na rzecz potrzebującego opieki robotnika polskiego w Zagłębiu Ostrawskim. Prezesem wybrano ponownie dyr. Marjana Pawelka. Zjazd uchwalił zwołać z końcem b. m. w

Mor. Ostrawie wiec, na którym podniesione zostaną bolączki i postulaty wychodźstwa polskiego na Morawach przez usta członków poszczególnych organizacji, wchodzących w skład związku.

Wojna Hedżasu z Yemenem.

Ofensywa króla Hedżasu w głąb Yemenu.— Włoskie okręty płyną do Yemenu, aby bronić obywateli włoskich.

Londyn, 4 maja. Spowoduje przerwanie komunikacji telegraficznej z Yemenem trudno jest sprawdzić autentyczność wiadomości, napływających z frontu walki, oraz ze stolicy kraju. Według pogłosek, jakie na deszły do Kairu, stanowisko Imama Yemenu jest poważnie zachwiane. Imam zwrócił się z orędziem do świata muzułmańskiego, żądając by do Hedżasu była wysłana specjalna delegacja przedstawicieli świata muzułmańskiego, w celu skłonienia Ibn Sauda do zaprzestania dalszego posuwania się w głąb kraju. Imam zdecydowany jest kierować osobiście obroną swej stolicy. Na posie-

dziu rady wojennej Imam, który liczy obecnie 70 lat, oświadczył, iż postanowił bronić Sana, stolicy Yemenu, do ostatniej kropli krwi. Wojska Ibn Sauda wzięły do niewoli pewną ilość oficerów tureckich, służących w armii Yemenu. Uciekinierzy z Hodeidah twierdzą, iż wszyscy cudzoziemcy, którzy mieszkają w tem mieście, w liczbie przeszło 300, zostali przewiezieni na wyspę Kamaran. Hodeidah zostało zajęte przez zwycięskie wojska Ibn Sauda.

koby wojska jego rabowały zdobyte wioski i miasta i mordowały mieszkańców. Ludność cywilna Hodeidy według Ibn Sauda, wcale nie ucierpiała. Wojska Ibn Sauda przedewszystkiem starają się unie szkodliwie szczepę, oddając się rabunkowi. Ibn Saud wydał rzekomo jaknajsurowsze rozkazy ochrony życia i mienia ludności zamieszkującej okupowane terytorja.

Zabójca pośła Wojkowa, Kowerda, nie został ułaskawiony.

Warszawa, 4 maja. (B) Borys Kowerda, który licząc lat 19, zastrzelił w Warszawie na dworcu kolejowym pośła sowieckiego Wojkowa, złożył do Prezydenta Rzeczypospolitej podanie o ułaskawienie go. W 1926 roku skazano Kowerdę na dożywotnie więzie-

nie. W roku 1930 na podstawie amnestji karę tę zmniejszono mu do 10 lat ciężkiego więzienia. Prośba Kowerdy pozostała bez uwzględnienia i Kowerda, który przebywa dotąd w więzieniu 7 lat, będzie musiał karę swą odcierpieć do końca.

Kair, 4 maja. Pogłoski o śmierci Imama Yemenu przypisać należy temu, iż Imam na wiadomość, że dwaj jego synowie doznali kłeski ze strony wojsk Ibn Sauda, wpadł w długotrwałe omdlenie.

Rzym, 4 maja. Wobec niepokojącego rozwoju wypadków na Półwyspie Arabskim, w związku z wojną pomiędzy królestwem Hedżasu a Yemenem, trzy okręty wojenne włoskie, stacjonowane na morzu Czerwonym, skierowano do Hodeidy. Zarządzenie to ma na celu obronę życia i mienia obywateli włoskich. Agencja Stefani dodaje, iż na wybrzeżach morza Czerwonego są zaangażowane bardzo poważnie interesy włoskie.

Warszawa—Bukareszt—Stambuł. Przedłużenie linii lotniczej „Lotu.”

Bukareszt, 4 maja. Dzisiaj podpisano w rumuńskim ministerstwie spraw zagranicznych dodatkową umowę lotniczą polsko-rumuńską w sprawie przedłużenia linii lotniczej

„Lotu” z Bukaresztu do Stambułu. W imieniu Polski umowę podpisał wiceminister Bobkowski oraz poseł Rzeczypospolitej w Bukareszcie Arciszewski. Ze strony rumuńskiej umowę podpisali: wiceminister spraw zagranicznych Radulescu oraz wiceminister lotnictwa Irimescu. Delegacja lotnicza z wiceministrem p. Bobkowskim na czele udaje się do innych państw bałkańskich.

Wypadek automobilowy Ghandiego.

Londyn, 4 maja. Mahatma Ghandi, który powracał z Francji, uległ wypadkowi samochodowemu. Automobil, w którym znajdował się Ghandi i kilka osób z jego otoczenia na zakręcie drogi wpadł do głębokiego rowu. Ghandi i jego towarzysze nie odnieśli jednak żadnych poważniejszych obrażeń.

Schwytanie bandyty.

Nowy Jork, 4 maja. W miejscowości Altopass w stanie Nowy Jork policja schwyciła bandytę Norwega. Był on w stanie zupełnego wyczerpania i nie stawiał żadnego oporu. Norweg przywodził bandę, która w październiku r. ub. porwała jednego z wybitnych bankierów. Norweg uciekł z więzienia w Chester i przedostał się kanałem do Missis-

Trąba powietrzna w Niemczech. Dach rzucony o 250 metrów. Statki powyrzucane na wybrzeże.

Bedlin, 4 maja. W środkowej Nadrenii szalała wczoraj zwałowna trąba powietrzna, która zniszczyła olbrzymie spustoszenia. W okolicach Oberwinter orkan w kilka minut zerwał dachy z 50 budynków. W Goenersdorf wichura uniósł olbrzymi dach z hali gimnastycznej na pola w odległości 250 metrów. Zerwane zostały dachy z licznych

domów mieszkalnych. Podobne zniszczenia zanotowano w Wollendorfie. Oko orkanu przywędrowało ze stoków do koryta Renu, powodując trąbę powietrzną. W powietrze wznosił się olbrzymi, wysokości 200 metrów słup wody, który runął następnie na brzeg, powodując nowe zniszczenia. Liczne statki zostały wyrzucone na brzeg.

Polacy tracą pracę we Francji. Masowe zwalnianie robotników polskich z pracy w kopalniach francuskich.

Lille, 4 maja. W połowie maja udać się mają do Polski dalsze dwa transporty reemigrantów, obliczone na przeszło 1000 osób. Zasadniczo zwalniani są robotnicy samotni, lecz ostatnio zachodzą często wypadki odsyłania do kraju również górników, obarczonych rodzinami. Wśród robotników polskich wzrasta zaniepokojenie. Nikt nie czuje się całkowicie zabezpieczonym od zwolnień, któ-

re wbrew zapewnieniom oficjalnym odbywają się w dalszym ciągu pod naciskiem niższych funkcjonariuszów kopalni nych, grożących wydaleniem w razie nieosiągnięcia maksymalnej wydajności pracy. Żądania co do tej wydajności przekraczają niejednokrotnie możliwości fizyczne robotników. Grasujący aferzyści nabwają od wyjeżdżających meble i inne ruchomości po cenach szczególnie niskich.

Wzrost amerykańskiej bandy Dillinger. Kobiety pomagają krwawemu przuszkowi chronić się przed policją.

Nowy Jork, 4 maja. Cała armia policji poszukuje nadal niebezpiecznej bandy Dillinger. Wobec tego zdołano jedynie ustalić, że Dillinger ukrywa się razem ze swą żoną i kochanką, morderczynią urzędującego ministra sprawiedliwości pod przykrywką w hotelu „Little America”. Rudowłosa towarzysza Dillingera, która służyła na całe Stany strzelczynią, nie jest nieśmiała i odważna i gotowa poświęcić życie dla swego kochanka. Dillinger. W ostatniej chwili stała obserwacją władz policyjnych, które przeszło 400 osób,

wśród nich większość kobiet, podejrzanych o sprzyjanie Dillingerowi. Bandyta urósł w oczach amerykańskiej policji w jakiegoś bohatera, któremu należy pomagać w walce z policją. Wśród protektorek bandyty znajdują się ma także wiele kobiet z najlepszego towarzystwa. W tych warunkach policji jest oczywiście utrudniony. Ministerstwo sprawiedliwości opracowało projekt ustawy, domagający się nowych kredytów w wysokości dwu milionów dolarów na zwalczanie bandytyzmu. Znaczna część tej sumy ma być przeznaczona na usprawnienie i rozszerzenie pościgu za Dillingerem.

Puchar Mussoliniego zdobyli Włosi. Polscy jeźdźcy na piątym miejscu.

Rzym, 4 maja. W piątek odbył się w Rzymie najważniejszy konkurs o złoty puchar Mussoliniego (dawny Puchar Narodów). — Pierwsze miejsce zajęła niespodziewanie ekipa włoska przed ekipą niemiecką i drużyną szwajcarską. Polacy zajęli piąte miejsce. Indywidualnie pierwszą nagrodę zdobył jeździec francuski por. de Maupeau.

Warto zaznaczyć, że w ciągu trzech lat ubiegłych puchar Mussoliniego zdobyty został trzy razy z rzędu przez ekipę niemiecką. W roku ubiegłym puchar ten Niemcy zdobyli na własność. Ufundowany przez Mussoliniego nowy puchar zdobyli poraż pierwszy jeździec włoski, którym udało się zepchnąć Niemców na drugie miejsce.

Największy cudotwórca świata

23-letni młodzieniec wynalazł telegraf bez drutu i jest twórcą dzisiejszej radjofonji. — Marconi zapowiada dalsze rewelacyjne odkrycia.

Z okazji 60-lecia znakomitego uczonego.

W listopadzie 1896 roku zameldowano dyrektorowi poczty i telegrafu w Londynie, sir Williamowi Price, że pragnie z nim rozmawiać w bardzo ważnej sprawie młody student z Bolonii, niejaki Marconi.

— Niech pomówi z moim sekretarzem — odparł sir Price — jestem bardzo zajęty.

Ale młodzieniec domagał się osobistego widzenia z dyrektorem. Przez woźnego posłał raz jeszcze wizytówkę, na której napisał:

— Chodzi o wynalazek, który będzie stanowił epokę.

W pięć minut później wszedł on do gabinetu dyrektora. Ukłonił się, i nie mówiąc rozpakował paczkę, którą przyniósł z sobą, ustawiając na stole jakiś aparat.

— Cóż to jest? — zapytał zdumiony sir Price.

— Telegraf bez drutu.

— Cóż to znaczy telegraf bez drutu? Czyżby istniało coś podobnego?

Narazie jeszcze nie istnieje, ale ja rzeczę panu, dyrektorze, że telegraf bez drutu będzie istniał.

Gorąca wiara młodzieńca podziałała podniecająco na dyrektora. Uważnie zaczął słuchać wyjaśnień studenta i jako wybitny fachowiec zrozumiał odrazu, że ma przed sobą nie szaleńca, lecz, że chodzi tu istotnie o realny wynalazek niepospolitej wagi.

— Nie wierzyłem dotychczas w możliwość wynalazku telegrafu bez drutu — oświadczył wreszcie sir Price, — ale panu wierzę.

Dyrektor zabrał młodzieńca do siebie. Zwolnił się z pracy na cały tydzień i przez siedem dni od wczesnego rana do wieczora siedział przy biurku, badając cyfry i zestawienia, które robił młody student. Po tygodniu obydwaj wyjechali poza Londyn, gdzie Marconi zrobił kilka doświadczeń praktycznych. A w dwa miesiące później, w styczniu 1897 roku w Londynie zorganizowane zostało „towarzystwo akcyjne telegrafu bez drutu”.

Marconi ukończył wówczas 23 rok życia.

W prasie angielskiej o wynalazku telegrafu bez drutu zamieszczono kilka wierszy pełnem, (drobnym drukiem), pomiędzy doniesieniem o przyjęciu w pałacu Buckingham i o premierze w Królewskim teatrze. W pozostałych krajach Europy i w Ameryce wogóle o wynalazku nie wspomniano. Poprostu uważano to wszystko za bluff, któremu nie warto poświęcać uwagi.

Dopiero w kilka miesięcy później agencja telegraficzna Reutersa rozesłała już oficjalną wiadomość, iż „Włochowi Marconi udało się przy pomocy fal elektrycznych telegrafować na przestrzeni 10 kilometrów bez drutu”. Wiadomość ta została umieszczona w całej prasie światowej na pierwszym miejscu, z licznymi komentarzami. Ale najszerza publiczność ciągle jeszcze nie przywiązywała do wynalazku żadnego znaczenia, gdyż nie wyjaśniano jeszcze jego szczegółów i nie informowano, jakie praktyczne znaczenie będzie miało dzieło młodego studenta.

Kto wie, kiedy zainteresowanoby się bliżej wynalazkiem, kto wie, czy zy-

skalby on sobie popularność po dzień dzisiejszy, gdyby nie niesłychanie ostra kampania, jaką podjęły przeciwko Marconi'emu prywatne telegraficzne i kablowe przedsiębiorstwa. Towarzystwo akcyjne transatlantycznych kabli, które obracało potężnym kapitałem, było poważnie zaniepokojone wynalazkiem i ono to dało asumpt do nagonki na młodego wynalazcę.

Zaczęto drukować ostre satyry na Marconi'ego, ośmieszano jego wynalazek, twierdzono, że jest to bluff. Nawet w prasie fachowej ukazywały się artykuły specjaliistów, którzy z naukową powagą twierdzili, iż przenoszenie dźwięków na odległość nie jest możliwe w żadnym wypadku.

Marconi nie był zmuszony do reklamowania swego wynalazku — wyręczyli go w tym przeciwnicy. A tymczasem kontynuował on pracę z gorączkową energią fanatyka idea.

Na wysokości skały, w okolicach miejscowości kuracyjnej Penart (niedaleko od Londynu), zbudował on maszt 3-metrowej wysokości. Z masztu tego, zakończonego cynkowym cylindrem, przeciągnął on miedziany drut do jednego bieguna — to była antena. Do drugiego bieguna przeciągnięty był metalowy sznur. W odległości pięciu kilometrów od masztu Marconi zbudował „stację nadawczą”.

5 czerwca 1897 r., około godziny 10 wieczorem, Marconi wysłał pierwszą ilościową depeszę. Przy odbiorniku czekali zdenerwowani William Price, kilku akcjonariuszy jego towarzystwa oraz kilku dziennikarzy.

Eksperyment przeszedł wszelkie oczekiwania. Następnego dnia prasa angielska pisała o wynalazku na całych kolumnach. Akcje towarzystwa telegrafu bez drutu zaczęły się podnosić w błyskawicznym tempie. Marconi, jeden z trzech głównych akcjonariuszy, w ciągu jednego dnia został bogatym człowiekiem. A miał zaledwie 24-ty rok życia.

Nie spoczął na laurach. Pracował dalej. Jego aparaty zyskiwały coraz większą popularność, wchodziły w modę jako interesująca zabawa, jak rodzaj sportu. Król Humbert zaprosił Marconi'ego do pałacu, polecił mu zainstalować u siebie aparat i przyznał mu ze skarbku państwa olbrzymie kredyty dla dalszych doświadczeń.

Po upływie roku Marconi zbudował komunikację bezdrutową przez kanał

La Manche. Był to już wielki krok naprzód — krok na drodze do opanowania oceanu Atlantyckiego.

Jeszcze trzy lata pracował Marconi nad ukośnieniem swego wynalazku. W czerwcu 1904 roku połączył on bezdrutowo Anglię z Nową Funlandją. Stary i Nowy świat mogły komunikować się z sobą bez pomocy kabla.

Następnym sukcesem była instalacja telegrafu bez drutu na statkach, króre uzyskały możność komunikowania się, podczas podróży, z lądem. Gdy Marconi miał 30 lat, był już najpopularniejszą osobistością na świecie. Edison mówił o nim:

— Ten człowiek dokona jeszcze cudów.

Wybuch wojny zahamował jego pracę. Był on jednym z nielicznych uczonych, którzy nie oddali swej wiedzy wojnie. Natomiast odegrał on pewną rolę przy zawieraniu pokoju — był on jednym z delegatów Włoch na konferencji pokojowej w Wersalu.

Dziś radio jest tak spopularyzowane na całym świecie, jak żaden wynalazek. Marconi może z dumą i satysfakcją spoglądać na owoce swego geniuszu. Ale nie przerywa on pracy. Gdy przed czterema laty świat obiegła wieść że ze swego jachtu „Electra”, który stał w porcie w Genui, zapalił żarówkę elektryczną w stolicy Australii, Sidney, brzmiało to jak cud, jak czarodziejska bajka, jak wieść ze świata fantazji. Ale to był fakt.

W bieżącym miesiącu Marconi obchodzi 60-lecie swych urodzin. W ciągu swego życia dał on światu bardzo wiele, ale też otrzymał wspaniałą nagrodę. Król włoski nadał mu tytuł markiza. Rzymska akademja nauk obrała go swym prezydentem, szereg innych akademj zamianował go członkiem honorowym. Uzyskał wszystko — bogactwo, sławę, wszechświatową popularność i uznanie.

Ale Marconi jeszcze nie złożył rąk i nie spoczął na laurach. Z okazji jego urodzin przybyły do niego liczne delegacje z gratulacjami. Marconi oświadczył, że jeszcze nie skończył swej pracy, że ma jeszcze wiele pomysłów.

Nie ulega wątpliwości, że w niedalekiej przyszłości zadziwi on świat nowymi wynalazkami, nowymi zwycięstwami nieśmiertelnego ducha ludzkiego.

N. Tas.

W dobie szerzącego się zdziczenia i hitleryzmu.

Dzień braterstwa w Ameryce.

Duchowni wszystkich wyznań wzywali ludzi do pokojowego współżycia.

Ubiegłej niedzieli w całej Ameryce odbyły się uroczystości z okazji „dnia braterstwa”, zorganizowanego z inicjatywy stowarzyszenia pod nazwą „National Conference of Christian and Jews”.

W dniu tym odbyły się setki masowych wieców i innych publicznych zgromadzeń. W licznych synagogach występowali z kazaniem duchowni chrześcijańscy, w kościołach zaś przemawiali rabini. Liczne przemówienia z wieców i kościołów były transmitowane przez

różne stacje radiowe po całym kraju.

Z okazji „dnia braterstwa” ogłoszili specjalne oświadczenia, które były zamieszczone w całej prasie, prezydent Roosevelt, b. gubernator stanu New York i kandydat na prezydenta U. S. A. A. Smith, prof. Albert Einstein i Feliks Warburg.

Cała prasa amerykańska zamieściła z okazji „dnia braterstwa” artykuły z gorącym apelem o pokój międzywyznaniowy.

Dokumentalne arcydzieło produkcji Sowieckiej stanowiące epokę kinematografji

Niebywale emocjonujący film przewyższający „Burzę nad Azją”

OSTATNI ATAMAN

(AUNIENKOW)

Wkrótce

Kącik dla pań.

Wiosna w pełni.

Każdy dzień przynosi jakieś nowe w dziedzinie materiałów. Miesza się czy wszystko, co się da. Len z wólą, len z bawełną, wełnę z bawełną, wszystko z jedwabiem. Podstawowy materiał upiększa się piórami, sznurką, słomą, celofanem, papierem, lenem.

Nowe materiały tak są pomysłodawcypne, że zakrawają nieraz na groteskę. To, co przed 10 laty mogłoby być uważane za rzecz nieestetyczną, teraz uchodzi za wytworne i piękne, samo można powiedzieć o kolorach, mu się mogło śnić, że suknia koloru wyższym wyrazem elegancji. Ktoś myślał, że czyste, naturalne kolory pięć miejsca brudnym, zamglonym, nym, że świeża sukienka będzie suka będzie musiała wyglądać jakby kryła warstwą miejskiego kurzu. Eukaliptusu, dojrzała porzeczka, szysta śliwka, bryła, kamień — owo we barwy. Wszystkie inne kolory, w cieniach pastelowych, sentymentalnie i wyrafinowanych zarazem. Deser krata i kostkę.

Najmodniejszy wzór, tak zwany kociągowy” przypomina falistość dy. Deseń ten spotykamy zarówno wełnie, jak i w jedwabiu. Poza tym gła lansuje rodzaj desenia, zwany angiłków: „paisley”. Jest to nieskończenie powtarzający się motyw litery U nas „paisley” uchodzi za wzór i bardzo się nadaje na wełniane i my we wszystkich kolorach.

Ale co zwyciężyło na całej linii to się pasją sezonu — to ciemny Granatowy płaszcz nosi się do wiosny: do kraty, pasów, pepity, do niowych sukien. Do granatowych mów Paryż nosi jasnoszare bluzki i jak dawniej nosiło się bladorożowe do-niebieskie, pozatem nosi się cyr we bluzki i czerwone. Do białego nianego kostjumu lub luźnego trzy-cioowego płaszczka, piękna jest wa bluzka w białe groszki. Do wego tailleur — bluzka biała z czem. Popielaty tailleur wymaga bluzki w odcieniu „vieux-rose” niebieski kostjumu — bronzowej Do kostjumu z wełny bleu-pigeon, czerwona bluzka. Granatowy uzupełniają granatowe rękawiczki tofle. — Sukienki granatowe przy się białym. Ujrzymy w tym sezonie żo granatowych kapeluszy ze słomcu i tafty. Przybranie: pióra, aksamitki i kwiaty. Należy przypatrzyć granatowego koloru ma racytu, przedewszystkiem w żadnym rze nie wygląda się tak młodo, kolor nie wysmukła tak, żaden tak dystyngowany i zarazem prakty-

Jeszcze jednym atutem sezonu w tym roku tafta. Nie ta tafta, sam kupiec nie miał zaufania sprzedawał bez gwarancji za jej nek, jak się sprzedaje lakierowane wie, ale miękka, elastyczna. Taftę zaletę, że jednakowo nadaje się osobm szcypłym, jak i dla zbyt Ujrzymy latem płaszcze taftowe, gólnie w kolorze granatowym. Przyniach wzorzystych, płaszcze takie efekt niebywały. Bardzo będą kostjumu taftowe, odpowiednie nacy popołudniowe, dancinğı i na teatru. Kostjumu taki z bluzczką ronki, organiny lub jednokolorowry wygląda conajmniej czarującym kostjumu taftowy można nosić ciami Spódniczkę do każdej bluzki kieciuk do każdej spódniczki, kraciastej.

Z letnich jedwabi modne będą rzyste fulary i crepy w deseń z cych kwiatów i wiązanek. Dużo płaszczy pdbitych tym samym lenem, z którego zrobiona będzie Najnowsze zapięcia palt nie ani klipsy, ani haki, lecz duże, te skórą koła, wybite w materiale, które przeciąga się sznurowad-

Te dwa wagi czas Stronn światnić przez ków na uli Jaki jes aby się czystalny i to k narodowerażania iacji Zw. t Jesteśrów do w oymyrczym, kampanie za i wepów ch Cozdito ematem i eptnych i ale zaiści To im można oś ale nie m Rada Mie row trwa robi trwa ożykiem rozumem. Diateg wany by leczystw „Ani Stronict

ZBLIŻA SIĘ DZIEŃ WYBORÓW.

Bez wieców, demagogii i „kiełbasy wyborczej“.

Za trzy tygodnie pójdziemy już do urn wyborczych, by wyłonić nowy samorząd Łodzi, a tymczasem, na froncie wyborczym ciągle jeszcze jest cicho. Zwróciliśmy na to uwagę przed kilku dniami, dziś musimy to podkreślić raz jeszcze, że pozostają zaledwie trzy niedziele na agitację wyborczą — zazwyczaj w tym okresie walka wrzasa — a tymczasem na jutro zapowiedziano zaledwie trzy wiece w całej Łodzi.

Waniu wyborami, lecz o poważnym, zdecydowanym już stosunku do wyborów. Przygotowania techniczne trwają. Główna komisja wyborcza ustaliła już skład obwodowych komisji wyborczych, t. j. tych, które odbierać będą głosy od obywateli. Ponieważ w skład każdej komisji obwodowej wchodzi 10 ludzi, a komisji tych jest 199, trzeba było zamianować 1990 ludzi, co oczywiście nie było rzeczą łatwą.

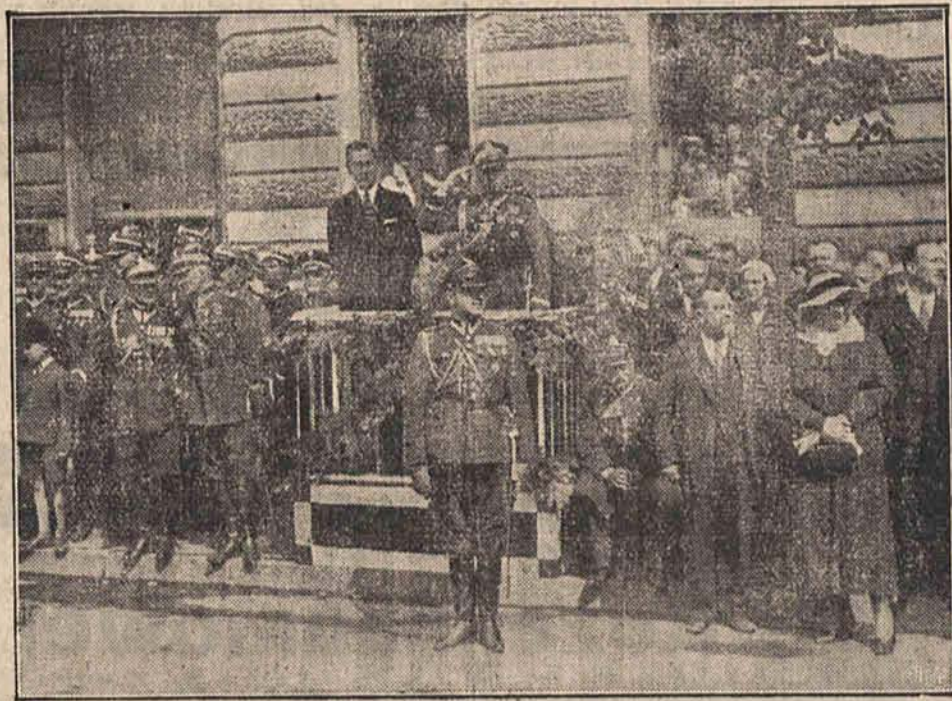
są już dokonane, oddane zostaną do druku pierwsze urzędowe obwieszczenia wyborcze. Obwieszczenia te będą różne dla każdego okręgu. Rozlepione one będą na murach miasta w poniedziałek, 7 maja.

Prace nad sporządzeniem spisu wyborców narazie zostały wstrzymane wskutek niedbalstwa niektórych właścicieli i administratorów domów, którzy nie zwrócili dotąd otrzymanych do sprawdzenia spisów. Wobec powyższego miejski referat wyborczy za pośrednictwem biur meldunkowych wydał policji spis domów, z których nie dostarczono jeszcze wykazów. Właściciele, którzy nie do pełnia tego obowiązku w ciągu dnia dzisiejszego, będą karani w drodze administracyjnej. (1)

Świadczy to nie o małym zainteresowaniu wyborcami, lecz o poważnym, zdecydowanym już stosunku do wyborów.

Obecnie, gdy wszystkie formalności

Obchód 3 Maja w Łodzi.

P. wojewoda Hauke-Nowak i gen. Małachowski przyjmują defiladę.

Pod koła tramwaju wpadł 5-letni chłopczyk.

Onegdaj późnym wieczorem przy ul. Zgierskiej przez jezdnię przebiegał 5-letni Majer Gutman, syn handlarza.

W momencie, gdy chłopiec przekakiwał szyny tramwajowe, nadjechał w pełnym pędzie tramwaj zdejający do Zgierza.

Nim motorowy zdołał się zorientować, rozpedzony wagon wpadł na malca i przepołuł go. Górna część ciała pozostała na jezdni, dolną zaś wraz z nogami została zmiażdżona przez wagon. Chłopiec poniósł śmierć na miejscu.

Zwłoki wydobyto z pod kół wagonu i zaniesiono do domu rodziców. Policja wszczęła dochodzenie. Rodzice będą ukarani za brak dozoru nad dzieckiem.

KRONIKA

Mai 5 Sobota

Dzisiaj Pięta V P. W.
Jutro Jana Apost.

Wschód słońca	4.01
Zachód słońca	19.04
Wschód księżyca	1.17
Zachód księżyca	9.30
Długość dnia	15.18
Przybyło dnia	6.55

Wszystkim i młodym i starym

wyjdzie na zdrowie spożywanie zupy z płatków owsianych

Knorr

paczka 0,60 i 1,10 zł

Wypróbuj także zupy Knorr!

Zajścia 3 Maja.

Zajścia 3 maja w Łodzi zwróciły naszą uwagę tutejszych kół politycznych. Opozycja, uosobiona w Stronnictwie Narodowym rozpoczęła na łódzkiej ulicy odcinek walki wręcz z obozem proklamowanym i nie cofa się przed niczem.

Dotychczas hasłem politycznym Stronnictwa Narodowego było: „Bóg i Ojczyzna“. Pod tym znakiem Stronnictwo Narodowe szło dawniej do wyborów. Jak to hasło rozumieć, tego dostrzegł dzień 3 maja w Łodzi. Stronnictwo Narodowe urządziło awanturę przy ołtarzu, gdzie biskup odprawiał mszę św., a młodociom zwolennicy Stronnictwa Narodowego rzucali okrzyki „eux-rose“, „eux-bleu“, „eux-rouge“, „eux-vert“, „eux-jaune“, „eux-rose“, „eux-bleu“, „eux-rouge“, „eux-vert“, „eux-jaune“.

Te dwa fakty trzeba będzie przez jakiś czas zachować w pamięci. Poza to Stronnictwo Narodowe starało się w dniu 3 maja przypomnieć rocznicę Konstytucji 3 Maja przez bicie żydowskich przechodźców na ulicach.

Jaki jest cel tych występów? Zdarzyło się pozornie, że to wybryki nietemperamentalnych czynników. W istocie cel jest to bardzo prosty. Stronnictwu Narodowemu chodziło w czwartek o wyrażenie, jakie wywierał marsz Federacji Zw. b. Obrońców Ojczyzny.

Jesteśmy przecież w przededniu wyborów do Rady Miejskiej, a Federacja Zw. b. Obrońców Ojczyzny jest owym naczelnym czynnikiem wyznaczającym, który przeprowadza czynną kampanię wyborczą. Endecy o tem wiadomo, że w czasie wrzawie niewczesnych wyjazdów chcieli utopić wrażeń pochodzących z zaskoczenia Łodzi, o to aby w następnych rozmowach dnia 3 maja i dni następujących nie były siły naszego obozu, a jedynie siły uliczne.

To im się nie uda. Społeczeństwo nie można osłupić i uwieść na jeden dzień. Rada Miejska, która wyjdzie z wyborów, która trwać będzie wiele lat. Tu nie można zrobić się wrzaskiem, kijem, kamieniem, rozumem, wszystkim trzeba zrobić rozumem, planem i pracą.

Dlatego też zajścia 3 Maja w Łodzi niech będą memento dla polskiego społeczeństwa w naszym mieście:

„Ani jednego głosu wyborczego na Stronnictwo Narodowe i jego listy“.

WIELE PŁACIMY ZA SŁUŻĄCĄ.

Nowe stawki ubezpieczeniowe zostały ustalone i obowiązują od dnia 1-go maja. — Dokładna tabela opłat i potrąceń.

Nieślubne żony mogą być zgłoszone do Ubezpieczalni.

Z dniem 1 maja została wreszcie unormowana sprawa opłat na ubezpieczenie społeczne za służbę domową i dozorców domowych. Długość czasu bowiem stawki były prowizyjne.

Oczywiście, opłaty te wywołały wiele niezadowolonych i sarkania. Rozpiętość dotychczasowych stawek była zbyt wielka, a tem samem i opłaty w porównaniu ze stacją z przed 1 stycznia r. b., anormalnie wysokie. Obecnie stan ten już został zlikwidowany. Na mocy zarządzenia ministerstwa, z dniem 1 maja r. b. obowiązują następujące stawki, z podziałem na kwoty należne od pracowników i od pracodawców:

Za pomocnicze domowe: służące, kucharki, gospodynie, pokojówki, posługaczki, sprzątaczkę, przychodnie i t. p.

1. zarabiające w gotówce do 20 zł. miesięcznie — od pracownicy zł. 0,25, od pracodawcy zł. 2,94 łączna składka miesięczna — zł. 3,19.

2. zarabiające w gotówce od 20,01 zł. do 30 zł. miesięcznie — od pracownicy zł. 0,40, od pracodawcy zł. 4,70 — łączna składka miesięcznie zł. 5,10.

3. zarabiające w gotówce od 30,01 zł. do 40 zł. miesięcznie — od pracownicy zł. 3,74, od pracodawcy zł. 3,27 — łączna składka miesięcznie zł. 7,01.

4. zarabiające w gotówce od 40,01 zł. do 50 zł. miesięcznie — od pracownicy zł. 4,76, od pracodawcy zł. 4,16 — łączna składka miesięcznie zł. 8,92.

5. zarabiające w gotówce od 50,01 zł. do 60 zł. miesięcznie — od pracownicy zł. 5,78, od pracodawcy zł. 5,05 — łączna składka miesięcznie zł. 10,83.

6. o ile pracownica zarabia powyżej 60 zł. miesięcznie, wówczas składka za nią oblicza się już procentowo. Mianowicie, do sumy pobieranej przez nią w gotówce dolicza się zł. 30 jako wynagrodzenie w naturze i z tej kwoty pracow-

nicą płaci 6,8 procent, pracodawca 5,94 procent, łącznie miesięcznie 12,74 procent.

Ważną inowacją jest tutaj, iż za służące przychodnie należy opłacać takie same stawki, jak za służące stałe. Wprowadzone to zostało, aby zapobiec nadużyciom w tym względzie. I ważne jest również, że część składki płaci pracownica, a część pracodawca.

Za dozorców domowych i pomocniczek dozorców domowych:

1. zarabiający miesięcznie do zł. 20 w gotówce — od pracownika 0,25, od pracodawcy zł. 2,99, łącznie składka miesięczna zł. 3,24.

2. zarabiający miesięcznie do 30 zł. — od pracownika zł. 0,40, od pracodawcy zł. 4,79 — łączna składka zł. 5,19.

3. zarabiający do 40 zł. — od pracownika zł. 3,74, od pracodawcy zł. 3,40 — łączna składka miesięczna zł. 7,14.

4. zarabiający miesięcznie do 50 zł. — od pracownika zł. 4,76, od pracodawcy zł. 4,33 — łącznie miesięcznie zł. 9,09.

5. zarabiający do 60 zł. miesięcznie — od pracownika zł. 5,78, od pracodawcy zł. 5,25 — łączna składka miesięczna zł. 11,03.

6. jeśli dozorca domowy czy jego pomocnik zarabiają ponad 60 zł. miesięcznie, oblicza się ich składki procentowo, tak jak i służbę domową t. zn. do kwoty zarobku dolicza się zł. 30 jako wartość wynagrodzenia w naturze i od łącznej sumy pracownik płaci 6,8 procent, pracodawca — 6,18 procent, łącznie miesięcznie 12,98 procent.

Powyższe stawki obowiązują, jak już wspomnieliśmy, od 1 maja. Za poprzednie miesiące należy uiszczyć składki w wysokości ustalonej poprzednio przez ubezpieczalnię.

wnej, bardzo ważnej inowacji, dotyczącej ubezpieczenia chorobowego.

Otóż, według starej ustawy ubezpieczony pracownik miał prawo zapisać do kasy chorych tylko żonę i dzieci, względnie swoich rodziców, jeśli mieszkali łącznie z nim i pozostawali na jego utrzymaniu. Obecnie prawo to zostało w bardzo wydatny sposób rozszerzone.

Mianowicie, na podstawie art. 112 nowej ustawy, prawo do świadczeń ma nie tylko najbliższa rodzina ubezpieczonego, ale również osoby prawnie mu obce, ale z nim zamieszkałe. Może więc on wpisać do ubezpieczalni, z racji swego ubezpieczenia, nieślubną żonę i nieślubne dzieci, przyjaciółkę, względnie teściu lub teściową, jeśli z nim razem zamieszkuje.

Artykuł ten przewiduje, że, jeśli ubezpieczony nie zgłosi, poza członkami rodziny, jeszcze dwóch osób z pośród pozostałej rodziny (t. zn. ojca i matki) ma prawo zgłosić jedną osobę, nienależącą do rodziny (teściu, teściową, przyjaciółkę), o ile osoba ta zamieszkuje z nim razem minimum sześć miesięcy.

Inowacja ta ma bardzo poważne znaczenie.

LEKARZ-DENTYSTA
F. KOPCIOWSKA
przyjmuje:
od 9-3 w domu przy ulicy
Gdańskiej 37
tel. 232-55
od 4-7 w lecznicy
Piotrkowska 294
(przy Górnym Rynku).

Przy okazji wspomnieć należy o pe-

Pobór rocznika 1913

Kto ma się stawić dziś.

Dziś, w sobotę, dnia 5 maja rb. winni się stawić przed komisją poborową Nr. 1 przy ulicy Piotrkowskiej 89 (poprzeczna oficyna parter), poborowi rocznika 1913, zamieszkali na terenie 2 komisariatu P. P. o nazwiskach rozpoczynających się na litery Sz. T U W Y Z Z Z.

Przed komisją poborową Nr. 2 (Piotrkowska 89 — poprzeczna oficyna II piętro) — poborowi rocznika 1913, zamieszkali na terenie 1 komisariatu P. P. o nazwiskach, rozpoczynających się na litery K L Ł.

Przed komisją poborową Nr. 3 (Piotrkowska 165) — poborowi rocznika 1912 (kat. B), zamieszkali na terenie 3 komisariatu na litery od K do R włącznie.

Przed komisją poborową na pow. łódzki (Narutowicza 56) poborowi rocznika 1913 wszyscy oraz poborowi z kat. B r. 1911 i 1912 zamieszkali na terenie gminy Poczniów.

Zgłaszający się do przeglądu winni posiadać dowód osobisty, lub zaświadczenie tożsamości z fotografią, zaświadczenie o rejestracji, kartę odroczenia służby wojskowej, świadectwo zawodo- we i świadectwo szkolne. Na komisję należy się stawić punktualnie o godzinie 8-ej rano (p)

Echa nadużyć

w K.K.O.—powiat.

Sprawa nadużyć w Komunalnej Kasie Oszczędności na powiat łódzki była już raz przedmiotem rozprawy w sądzie okręgowym. Na ławie oskarżonych zasiadł przed kilku tygodniami inspektor Szczerbiński z rady powiatowej i równocześnie członek komisji rewizyjnej w K.K.O. powiatowej.

Jak już wspominaliśmy, w związku z tym procesem Walery Wiechowski, b. dyrektor kasy, Marjan Andrzejak, b. burmistrz m. Aleksandrowa i naczelnik zarządu kasy oraz Bronisław Dynowski, buchalter, pod zarzutem nadużyć w kasie postawieni zostali w stan oskarżenia. Dowiadujemy się obecnie, że sprawa przeciwko tym trzem ostatnim odbędzie się w dniu 22 b. m.

Andrzejak odpowiada za przyznanie pożyczek w wysokości 23 tys. złotych ludziom nieodpowiedzialnym oraz za pobranie dla siebie 11 tys. złotych pożyczki bez procentu.

Wiechowski odpowiadać będzie za nieprawne pobranie 7.968 zł. i nakłanianie buchaltera do niewłaściwego księgowania. Wreszcie buchalter Dynowski pesadzony jest o nieregularności w księgowaniu i t. p.

Rozprawa dnia 22 maja budzi zainteresowanie. (g)

W fotelu i za kulisami.

Rodzina.

Komedja w 3 akt. Antoniego Słonimskiego. Występ teatru „Nowa Komedja“ w Teatrze Miejskim.

„Rodzina“ w przeciwieństwie do całej naszej współczesnej dramaturgii — jest utworem najściślej związanym z polską rzeczywistością. Teatr polski jak najwstydliwiej unika poruszania problemów, które go interesuje każdy człowiek, które go naprawdę obchodzą, boją czy radują. Premjera każdej rodzimej sztuki — jest mniej lub więcej zreżymowana bajeczka o miłosnych perypetjach młodszych lub starszych panów, rozgrywająca się w jakimś nieokreślonym klimacie fizycznym i psychicznym. Można mieć rozmaite poglądy na „Rodzinę“, ale tej najlepszej komedji Słonimskiego, należy obiektywnie przyznać, iż napisana jest z rzadką, jak na nasze stosunki — odwagą. Autor daje w skrócie scenicznym — pamfletowy wycinek współczesności — nie oszczędza niko-

KRWAWY DRAMAT MAŁŻEŃSKI

Student zastrzelił żonę i pozbawił się życia.—„Zgadzam się z nią umrzeć, bo go kocham“ —napisała przed śmiercią młoda kobieta

Warszawa, 4 maja. (B) Nocy dzisiejszej rozegrała się w Warszawie straszna tragedja. W domu przy ul. Granicznej Nr. 13 w 4-pokojowym lokalu mieszkał 24-letni Józef Grossinger z 20-letnią żoną i 6-miesięcznym synkiem. Grossinger był

studentem politechniki, a jednocześnie pracował jako buchalter w firmie „Dywan“ przy ul. Bagno Nr. 5. Przed pół rokiem Grossinger ciężko zachorował na nerki. Cztery miesiące przeleżał w szpitalu na Czystem, gdzie poddany był ciężkiej operacji. Zaledwie

przed dwoma tygodniami nadzwiedził Grossinger do domu. W ostatnich dniach stan jego zdrowia znacznie pogorszył, przyczem lekarz osądził, że należy ponownie dokonać operacji, co pociągnie za sobą ogromne koszty.

Grossingerowie pobrali się zaledwie przed rokiem i uchodzili za przykład małżeństwa. Dzisiaj o godz. 6 rano matka Grossingerowej przyniosła nosz list, pisany przez zięcia i córki, w którym zawiadamiają ją, a jednocześnie przepraszają, że WSPÓLNIE ODBIERAJĄ SOBIE ŻYCIE.

Podobnej treści listy nadeszły o tej samej niemal porze do matki Grossinger i do właściciela firmy „Dywan“.

Przerażeni zawiadomieniem udali się natychmiast na ul. Graniczną 13, gdzie po otworzeniu drzwi przez słuszną żonę znaleźli na skrwawionym łóżku

MAŁŻONKÓW NIEŻYWYCH. Grossinger w zastygłej dłoni trzymał rewolwer.

O ratunku nie mogło już być mowy. Oboje ponieśli śmierć na miejscu. Grossinger strzelił do żony, mierząc w piersi i w brzuch, a następnie popełnił samobójstwo, wyrzucając rewolwer w usta. Dramat rozegrał się dzisiejszej nocy.

Na stoliku nocnym znalazłono następującej treści: „Tak się składa, że muszę poruszać sprawy materialne i w liście pożegnalnym. Poproszę o polski samobójstwo, gdyż nie chce się poddać drugiej operacji i nie mam zresztą innej pieniędzy. Ostatnia operacja miała mnie ostatecznie. Grossinger nie pójdzie do ziemi, bo kocham. Grossingerowa“.

A dalej dopisek: „Zgadzam się z nią umrzeć, bo go kocham. Grossingerowa“.

Na miejsce krwawego dramatu przybyli niezwłocznie stawiciele policji i władz prokuratorskich. Zwłoki zabezpieczono do dyspozycji władz.

Po długich i ciężkich cierpieniach rozstała się z tym światem nasza najukochańsza matka, teściowa, babka i prababka
B. P.
SARA PIKIER ur. KABAK
przeżywszy lat 76.
Pogrzeb odbył się w piątek, dnia 4 bm., o czym zawiadamia pozostała w głębokim smutku
40-2
RODZINA.

Jutro, w niedzielę, 6 bm. w pierwszą rocznicę zgonu
B. P.
Samuela Zylbersztroma
odbędzie się na cmentarzu żydowskim o godz. 1.15 pp. nabożeństwo żałobne, o czym przyjaciół i znajomych zawiadamia
Rodzina.

Wszystkim, którzy oddali ostatnią posługę drogim nam zwłokom
B. P.
Róży Rozenbaumowej
składa tą drogą serdeczne podziękowanie
RODZINA.

Zawiść, zazdrość i nienawiść zdarzają się nawet wśród wybitnych uczonych.

W laboratorium chemicznym przy uniwersytecie w Pradze czeskiej pracują od wielu lat w jednej i tej samej sali dwaj uczeni: profesor i docent. Ci dwaj ludzie napozór życzliwi sobie kole-dzy, w gruncie rzeczy nienawidzą się wzajemnie. Na nienawiść tę wpłynął w pierwszym rzędzie fakt, że obaj pracują nad jednym i tym samym wynalazkiem i każdy oddzielnie lęka się, że tamten może go zdystansować i prędzej osiągnąć upragnione rezultaty. Taki stan rzeczy trwał lata. Obaj uczeni maskowali się, nie chcąc, aby personel oraz studenci spostrzegli ich wzajemną niechęć.

Ale nagle wszystko wybuchło. Oto stary profesor zwrócił się do senatu akademickiego z okropnym oskarżeniem. Ni mniej, ni więcej, tylko że docent chciał go zgładzić zapomocą rozpylania w laboratorium straszliwie trującego gazu „iperytu“. Docent śmiał się z tego oskarżenia, ale senat dopatrywał się pewnych możliwości winy i przekazał sprawę do prokuratora. Narazie docenta zawieszono w czynnościach, zabroniono mu wstępu do pracowni i wszczęto śledztwo. Cała Praga mówi o tym okropnym wypadku, na szczęście rzadkiego zdarzenia.

nie — kocha te swoje strzelające dźwiękami marionetki, ale pogardza ich światopoglądem. Albowiem „Rodzina“ nie jest ścieraniem się osób i ich takich czy innych interesów. To tak tylko wygląda pozornie. W rzeczywistości sztuka Słonimskiego, wyrosła w atmosferze Bernarda Shawa. Bo nie ludzie walczą w „Rodzinie“, lecz ich ideologie, które Słonimski atakuje z niezwykłą pasją. I jeśli jego furja satyryczna skierowana jest przede wszystkim na hitleryzm, to dlatego, iż uważa go za niewątpliwe barbarzyństwo, gdy bolszewizm traktuje pod kątem okrutnego, lecz gigantycznego eksperymentu historycznego. Więc też nie z ludzi autor zdiera maski, lecz z potężnych prądów politycznych, które w naszych czasach żłobią koryto historii. Hitlerowiec Hans von Stuck czy komisarz bolszewicki Lebenbaum są raczej scenologicznymi znakami, niż ludźmi z prawdziwego zdarzenia, narodowiec Kaczulski czy młynarz żydowski Rozenberg są także jakimiś postaciami z szopki polskiej. A główny bohater Tomasz Lekcecki, ten hyperrezonek ko-

medjl to sam autor, który przez swoją sta pisze jeszcze jedną „kronikę dniową“ tym razem w formie teatralnej go djaloga. Gdybyśmy zebraли wszystkie „kwestje“ Lekceckiego i skleiłi powstałby spory feljeton, tryskający iskrami mistrzowskimi „dźwiękami“, zadziwiający błyskawicznie stylu, z reifrenem pacyfistycznym na każdym ostrzejszym zakreśle. Ale niema miejsca na komedje charakterów. Pomimo najbardziej pomysłowych usiłowań Słonimskiego, pomimo podlania niektórych scen sosenm menciuku, ani Stuck ani Lebenbaum budzą sympatji, ani nienawiści. Bo żesz mogło być inaczej, skoro autor dy krok swoich pupilów stara się wie najobiektywniej wykpić przez cickiego. To jakby Pesymista i mija z podróży po Rosji sowa. Tylko, że ich skrajne sądy zrowniżył ktoś, kto ma jasny, uczciwy nitarny, choć paradoksalny, punkt

Pulowery artystyczne
ręcznej roboty
LILI HIRSZMAN
przeprowadziła się na ul.
Andrzeja № 27, front
Tel. 143-21

Kurier Handlowo-Przemysłowy

Łódzkiego okręgu włókienniczego.

Kredyty.

Łódź, dn. 5 maja 1934 r.

Wzrost postępującej akumulacji w rękach państwa i zachodzący zmian w naszym systemie kredytowym, który stale jako jeden z istotnych problemów naszego życia gospodarczego.

Ostatnim zeszycie „Przeglądu Gospodarczego” — organu „Centralnego Związku Przemysłu Polskiego” — nadrukowano w ogólnych uwagach aktualnej pisze:

Kraju ubogim jak Polska absorpcja wolnych środków finansowych — realizowana przez gospodarstwo publiczne bezpośrednio i bezwzględnie, która w teorii pozostaje w zasadzie życia prywatnego, kwestia udostępnienia spowrotem — źródła kredytowych dla wytwórcy — jest w tej chwili zaledwie jednym z najważniejszych zadań państwa do rozwiązania. Nasza postać — zadaniem, które ograniczenie gospodarstwa publicznego w pierwotnej linii może być uważane za „ulawione”.

Wzrost postępującej akumulacji w rękach państwa i zachodzący zmian w naszym systemie kredytowym, który stale jako jeden z istotnych problemów naszego życia gospodarczego.

Wzrost postępującej akumulacji w rękach państwa i zachodzący zmian w naszym systemie kredytowym, który stale jako jeden z istotnych problemów naszego życia gospodarczego.

Wzrost postępującej akumulacji w rękach państwa i zachodzący zmian w naszym systemie kredytowym, który stale jako jeden z istotnych problemów naszego życia gospodarczego.

Wzrost postępującej akumulacji w rękach państwa i zachodzący zmian w naszym systemie kredytowym, który stale jako jeden z istotnych problemów naszego życia gospodarczego.

Wzrost postępującej akumulacji w rękach państwa i zachodzący zmian w naszym systemie kredytowym, który stale jako jeden z istotnych problemów naszego życia gospodarczego.

Wzrost postępującej akumulacji w rękach państwa i zachodzący zmian w naszym systemie kredytowym, który stale jako jeden z istotnych problemów naszego życia gospodarczego.

Wzrost postępującej akumulacji w rękach państwa i zachodzący zmian w naszym systemie kredytowym, który stale jako jeden z istotnych problemów naszego życia gospodarczego.

Wzrost postępującej akumulacji w rękach państwa i zachodzący zmian w naszym systemie kredytowym, który stale jako jeden z istotnych problemów naszego życia gospodarczego.

Okres międzysezonowy w przemyśle łódzkim.

Zmniejszenie uruchomienia fabryk bawełnianych i wełnianych.

W związku z zakończeniem się sezonu letniego w branży tkanin bawełnianych i wełnianych i następującym obecnie t. zw. okresem przejściowym, który trwać będzie do chwili rozpoczęcia się sezonu zimowego, a więc przypuszczalnie do początków m. czerwca, zarówno w wielkim przemyśle bawełnianym, jak i wełnianym nastąpiło ostatnio zmniejszenie uruchomienia. Stan zatrudnienia w okresie od dnia 16 do 22 kwietnia rb. przedstawiał się następująco: W wielkim przemyśle bawełnianym przez 6 dni w tygodniu pracowało 17 fabryk, przez 5 dni — 8 fabryk, przez 4 dni — 3 fabryki, przez 3 dni — 2 fabryki, nieczynne zupełnie były 3 fabryki.

Ogółem w 33 fabrykach tego przemysłu zatrudnionych było 40.200 robotników a więc w porównaniu z okresem poprzedzającym o 1.600 robotników mniej.

W tym samym okresie w wielkim przemyśle wełnianym przez 6 dni w tygodniu pracowały 4 fabryki, przez 5 dni — 4 fabryki, przez 3 dni — 6 fabryk. Ogółem więc w 18 fabrykach zatrudnionych było 12.900 robotników, a więc w porównaniu z okresem poprzedzającym nastąpiło i w tej branży zmniejszenie uruchomienia, nie w takim jednak stopniu, jak w przemyśle bawełnianym, gdyż liczba robotników zmniejszyła się tylko o 200 osób.

Od przędzy czesankowej ku jedwabnej.

Wydatny wzrost popytu na sztuczny jedwab. Na rynku przędzy jedwabnej w Łodzi sytuacja ogólna kształtuje się ostatnio zupełnie dobrze. W związku z dużym zapotrzebowaniem na poszczególne gatunki przędzy sztuczno-jedwabnej odzuwa się stały jej brak, wskutek czego ani fabrykanci, ani handlarze przędzy zupełnie nie mają zapasów na składach, a całkowita produkcja dzienna każdej fabryki przędzy znajduje momentalnie nabywców.

W tych warunkach obawiać się należy, że z chwilą zwiększenia produkcji tkanin na sezon zimowy, brak przędzy będzie szczególnie dotkliwy, chyba, że producenci istotnie zrealizują daną na konferencji w m. przemyśle i handlu obietnicę zwiększenia wytwórczości do rozmiarów, pokrywających w 100 procentach zapotrzebowanie.

tacji na rynku przędzy sztuczno-jedwabnej, ceny jej ustabilizowane od dwóch lat prawie nie ulegają zmianie. Stabilizacja cen nastąpiła nie tylko w fabrykach lecz również na rynku, gdyż odbiorcy, zwłaszcza pozostający w bezpośrednim kontakcie z producentem, musieli się zobowiązać pod groźbą zerwania stosunków handlowych, iż cennika nie zmienią.

Wydatny wzrost popytu na przędzę sztuczno-jedwabną spowodowany został znaczną zwiększą cen przędzy czesankowej, wskutek czego nastąpił zwrot ku tańszej przędzy jedwabnej. Warunki pokrycia w tej branży nie uległy zmianie. Większość transakcji dochodzi do skutku za gotówkę, przy czym w takim wypadku udzielane jest poważne skonto.

40 tys. wrzecion w łódzkiej przedziałni Inu.

Rokowania o dostawę maszyn angielskich.

Donosiliśmy niedawno o projektach zamstawiania w Łodzi większej przedziałni lnianej. Informacja nasza wywołała duże zainteresowanie, zwłaszcza za interesowali się powyższą sprawą ze zrozumiałych względów przedstawiciele zagranicznych fabryk maszyn włókienniczych, gdyż projektowana przedziałnia lniana miała liczyć około 40 tysięcy wrzecion, zupełnie nowych, których w kraju nie można zakupić, gdyż nie są one w Polsce wyrabiane.

pertraktacje z wyrabiającą wrzeciona lniarską firmą w Belfaście, w sprawie zakupu maszyn dla swej przedziałni. Transakcja ta w zasadzie ma szanse realizacji, gdyż maszyny angielskie znane są dobrze ze swej jakości, a ponadto inne warunki również odpowiadać mają łódzkiej firmie. Maszyny te mają być zakupione na kredyt 4-ro letni. Jedyną ale b. poważną trudnością nastęrcza warunk fabryki angielskiej, aby w transakcji powyższej wziął udział jeden z banków państwowych, udzielając swej gwarancji. W sprawie tej toczą się obecnie rokowania w Warszawie. (j)

Dwaj łodzianie na Węgrzech konkurują z przemysłem białostockim.

(j) Jak nas informują z łódzkich kół handlowych — eksport białostocki, który rozwijał się dotychczas bardzo dobrze i wykazywał szczególną intensywność, otrzymał w okresie ostatnim nowego konkurenta.

nie, ex-fabrykanci łódzcy, dobrze zresztą znani w łódzkich kołach handlowych, którzy przed kilku laty posiadali w Łodzi przedsiębiorstwo i po zlikwidowaniu go, wyjechali z naszego miasta, pozostawiając nieuregulowane zobowiązania.

Konkurentem tym okazała się pewna węgierska firma włókiennicza p. n. „Mechanische Weberei Akt. Gesellschaft” — Budapeszt. Firma ta sprowadziła sobie z Polski specjalistów-fachowców i podjęła produkcję tkanin, wyrabianych dotąd przez Białystok.

Giełda zbożowa. Na wczorajszym zebraniu giełdy zbożowotawarowej w Warszawie ogólny obrót wyniósł 2.617 ton, w tem żyta 2.015 ton. Notowano za 100 klg.: żyto jednolite 13 — 13 i pół, pszenica jednolita 17 i pół — 18, zbierana 17 — 17 i pół, owies jedn. 12 — 12 i pół, zbierany 11 — 11 i pół, jęczmień na kaszę 13,25 — 13,75, jęczmień browarowy 15 i pół — 16, groch polny 20 — 22, Vjctoria 32 — 35, wyka 12 i pół — 13, peluska 12 — 12 i pół, seradela 8 — 9, lubja niebieska 6,25 — 6,75, rośliny 8 — 8 i pół, rzepak zimowy 45 — 49, rzepak zim. i letni 49 — 51, siemie lniane 47 — 50, konieczyna czerwona sur. bez gr. kantanki 120 — 160, czerwona o czyst. 97 proc. 190 — 220, biała surowa 60 — 70, biała o czyst. 80 — 100, ziemniaki jadalne 3,25 — 3,75, mak niebieski 37,42, mąka pszenna luks. 30 — 34, mąka pszenna gat. I-szy do 65 proc. 26 — 30, pszenka II-gi gat. 21 — 26, gat. III-gi 16 — 21, żytnia gat. I-szy do 55 proc. 22 — 23.

Jak wiadomo, przemysł białostocki wyspecjalizował się od lat w produkcji specjalnych gatunków tanich tkanin włókienniczych i był na tem polu niedościgniony. Obecnie owa firma węgierska przy pomocy sprowadzonych z Białostoku specjalistów podjęła produkcję tkanin tego typu, naśladować wzory przemysłu białostockiego.

Giełda pieniężna. Na wczorajszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była mocniejsza, przy obrótach zwiększonych. Bank Polski płacił za banknoty dolarowe 5,24 (+1), Notowano kursy dewiz: Berlin 208,55 (+1), Belgia 123,65 (-5), Gdańsk 172,63 (-2), Holandia 358,45 (-15), Londyn 27,05 (+9), Nowy Jork 5,27 1/8 (+0,25), Nowy Jork - kabel Praga 22,02 (+cmfwp shrdu cmfwp bbbm 5,27 3/8 (+0,25), Oslo 135,85 (+45), Paryż 34,93, Praga 22,02 (+1), Sztokholm 139,40 (+40), Szwajcaria 171,55 (+3), Włochy 45,09 (-2). Transakcje dokonane a nienotowane: rubel złoty 4,64; W obrótach prywatnych: marka niemiecka 205, szyling austriacki 99 (+40), krojczka 21,50 (-20), funt angielski 27,02 (-1,7), pengó 112, rubel złoty 4,63,75, dolar złoty 8,94, rubel srebrny 1,30, biton 0,62.

Dr. A. Z.

Cyfry w nawiasach oznaczają notowania z dnia 3-go maja b. r.

Giełda pieniężna.

Na wczorajszym zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była mocniejsza, przy obrótach zwiększonych. Bank Polski płacił za banknoty dolarowe 5,24 (+1), Notowano kursy dewiz: Berlin 208,55 (+1), Belgia 123,65 (-5), Gdańsk 172,63 (-2), Holandia 358,45 (-15), Londyn 27,05 (+9), Nowy Jork 5,27 1/8 (+0,25), Nowy Jork - kabel Praga 22,02 (+cmfwp shrdu cmfwp bbbm 5,27 3/8 (+0,25), Oslo 135,85 (+45), Paryż 34,93, Praga 22,02 (+1), Sztokholm 139,40 (+40), Szwajcaria 171,55 (+3), Włochy 45,09 (-2). Transakcje dokonane a nienotowane: rubel złoty 4,64; W obrótach prywatnych: marka niemiecka 205, szyling austriacki 99 (+40), krojczka 21,50 (-20), funt angielski 27,02 (-1,7), pengó 112, rubel złoty 4,63,75, dolar złoty 8,94, rubel srebrny 1,30, biton 0,62.

AKCJE. Na rynku akcyjnym tendencja była utrzymana. Większych obrótów dokonano jedynie akcjami Banku Polskiego. Notowano: Bank Polski 83,50 — 83,75, Węgiel 11,25, Lillpopy 10,50, Starachowice 9,95 — 9,80 (-5), za Haberbuscha chciano płacić 38.

PAPIERY PROCENTOWE. Na rynku papierów procentowych tendencja była wybitnie mocna, przy dużym ożywieniu. Więk. zwich obrótów dokonano 5 proc. konwersyjna, 7 proc. stabilizacyjna i 4 i pół proc. listami ziemskimi. Notowano: 3 proc. budowlana 44 — 44,25 (+60), dolarówka 53,30 (+30), 4 proc. inwestycyjna zwykła 113,25 (-150), serjowa 119,30 (+50), 5 proc. konwersyjna 64 — 64,40 (+40), 6 proc. dolarowa 76,25 (-125), 7 proc. stabilizacyjna 62,88 — 63 (+37), odcinki po 500 dolarów 63,25 (+75), 8 proc. obligacje budowlane B. G. K. Lsza emisja 93, 7 proc. listy zastawne Przemysłu Polskiego 64, 4 i pół proc. listy zastawne ziemskie 50, 7 proc. listy ziemskie dolarowe 33,50 (+25), 8 proc. m. Warszawy 54,75 — 55 — 54,75 (-25), 6 proc. obligacje m. Warszawy 6-ta emisja 52 (+50), 8-ma i 9-ta emisja — 50 (-50). Transakcje dokonane a nienotowane: 8 proc. dillonowska 86,63 (+0,50), 7 proc. śląska dolarowa 67, 7 proc. warszawska dolarowa 66, 4 proc. listy ziemskie — 41 (-50), 8 proc. listy m. Łodzi 48,75, za 6 proc. bony magistrackie i emisja chciano płacić 75,50, II emisja — 71,50.

GIEŁDA ŁÓDZKA.

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano: transakcje: dolary 5,25, pożyczka budowlana 43,25, poz. inwestycyjna 112,75, dolarówka 53,00, poz. stabilizacyjna sprzedaż 63,50, kupno 63,00, Bank Polski 84,00 — 83,50, 8 proc. listy zastawne m. Łodzi 48,75 — 49,00. Tendencja utrzymana. 522 wzięto gwarancji.

Na rynku walut tendencja kształtowała się wczoraj nieco mocniej. Dolary oddawano po 5,25, płacono po 5,23. Był to kurs równy bankowemu, bowiem Bank Polski podwyższył cenę dolara o 1 punkt do 5,23 za banknoty drobne, 5,24 za banknoty większe i 5,25 za czeki.

Fundy były wczoraj dość poszukiwane. Oddawano je po 27,10, kupowano po 27,00. Bank Polski płacił 26,86. Dolar złoty 8,97 w sprzedaży i 8,95 w kupnie przy małym zainteresowaniu. Rubel złoty 4,68 — 4,65.

Z walorów dość mocne 8 proc. Listy Zastawne m. Łodzi — 49,00 w żądaniu, 48,50 w placeniu.

ŁÓDZKA GIEŁDA ZBOŻOWA.

Na wczorajszym zebraniu łódzkiej giełdy zbożowotawarowej notowano: żyto 12,50 — 12,75, cena tranzakcyjna 14,00, pszenica 17,00 — 17,25, jęczmień 13,00 — 13,50, owies 12,00 — 12,50, mąka żytnia 65 proc. 21,00 — 22,00, mąka żytnia 60 proc. 20,00 — 21,00, mąka pszenka 27,00 — 29,00, cena tranzakcyjna 27,00, otręby żytnie 8,05 — 9,00, otręby pszenne 8,50 — 9,00, otręby grube 9,00 — 9,50, peluska 13,50 — 14,00, groch Vjctoria 30,00 — 35,00, ziemniaki jadalne 3,50 — 4,00, wyka 13,50 — 14,00. Uspokojenie ogólne spokojne.

NOTOWANIA BAWELNY

NOWY JORK. Loco 11,00 (11,00), maj 11,38 (10,74), czerwiec 11,88 (10,80), lipiec 11,95 11,97 (10,87 — 88), sierpień 11,00 (10,92), wrzesień 11,05 (10,97), październik 11,10 — 11 (11,03 — 11,04), listopad 11,16 (11,09), grudzień 11,22 (11,15), styczeń 11,28 — 29 (11,21), marzec 11,38 (11,31 — 33).

NOWY ORLEAN. Loco 11,00 (10,97), maj 10,75 (10,72), lipiec 10,90 (10,87), październik 11,05 (11,04), grudzień 11,16 (11,15), styczeń 11,21 (11,21), marzec 11,33 (11,31).

ALEKSANDRIA. Sakkelaris: maj 14,70 (14,77), lipiec 14,84 (14,90), listopad 14,97 (15,03), styczeń 15,01 (15,08), marzec 14,97 (15,00), Ashmouni: czerwiec 11,06 (11,14), sierpień 11,07 (11,15), październik 11,12 (11,15), grudzień 11,32 (11,29), luty 11,35.

LIVERPOOL.

Loco 5,91 maj 5,62 (5,66), czerwiec 5,62 (5,65), lipiec 5,70 (5,67), sierpień 5,68 (5,65), wrzesień 5,65 (5,63), październik 5,63 (5,61), listopad 5,62 (5,60), grudzień 5,61 (5,59), styczeń 5,61 (5,59), luty 5,63 (5,59), marzec 5,61 (5,60), kwiecień 5,61 (5,60) maj 5,61 (5,60).

Pawełna egipska. Loco 8,14 (8,20), maj 7,97 (7,93), lipiec 8,00 (7,97), październik 7,99 (9,93), listopad 7,99 (7,93), grudzień 7,98 (7,95), styczeń 7,98 (7,95), marzec 7,97 (7,93).

UPPER. Loco 6,34 (6,39), maj 6,38 (6,26), lipiec 6,42 (6,26), październik 6,31 (6,26), listopad 6,31 (6,29), grudzień 6,31 (6,32), styczeń 6,34 (6,32), marzec 6,38 (6,35).

PREMA.

Loco 12,60 (12,82), maj 12,60 (12,65), lipiec 12,76 (12,76), październik 13,01 (12,99), grudzień 13,11 (13,10), styczeń 13,11, marzec 13,16.

„MUZA” (dawniej LUNA) **Królowa finezji, uroku i wdzięku** w swej najpiękniejszej kreacji, monumentalnym filmie muzycznym, oszalałym chem wystawy i czarem Offenbachowskiej muzyki, p. t.

LILJANA, CESARZOWA I HARVEY Partnerzy: CHARLES BOYER i PIERRE BRASSER
NADPROGRAM! Początek seansów o godz. 12-iej w pol.

Kino „ROXY” Narutowicza 20. **„CESARSKIE ŁOWY”** Największa Wiedeńska Komedja Muzyczna, pełna pikanterji, śpiewu i upojnych melodji, reżyserji L. Flecka, p. t.

DZIS I DNI NASTĘPNYCH! Początek o godz. 12-iej w pol. (Mein Liebster ich eh. Jüfersmann), oparta na dziejach dworu Habsburgów z udziałem SUZI LANNER, LEO SLEZAK, GEORGI... Film mówiony i śpiewany w języku niemieckim (dialekt wiedeński). Nadprogram najnowszy tygodnik dźwiękowy „Fox'a”.

TEATR
MUZYKA / SZTUKA

TEATR MIEJSKI.
Dziś w sobotę i w niedzielę o godz. 4-iej po pol. kapitalna komedia Memara „Firma” ze Stefanem Jaraczem i Marią Modzelewską w rolach popisowych.
Dziś w sobotę i codziennie wiecz. występy warszawskiego zespołu „Nowa komedia”, który tylko przez czas krótki popisuje się będzie w Łodzi w świetnej satyrycznej komedji A. Stojńskiego „Rodzina”.

TEATR POPULARNY (Ogrodowa 18).
Dziś, w sobotę, o godz. 8.30 dana będzie operetka w 3 aktach W. Kollo „Królowa nocy” reżyserji Zięciakiewicz.

9-ta SYMFONJA.
Po dłuższej przerwie odbędzie się w sali Filharmonji w nadchodzącą środę, dnia 9-go b. m. wielki koncert symfoniczny pod dyr. prof. J. Zaksy. Wykonana zostanie 9-ta Symfonia L.v. Beethovena z udziałem solistów Franciszki Piatówny, znakomitej artystki opery lwowskiej, Róży Lewińskiej (alt), Adama Dobosza (tenor), Aleksandra Michałowskiego (bas), Chóru mianowanego Tow. Muz. „Harmoni” oraz łódzkiej orkiestry filharmonijnej. Udział w koncercie bierze przeszło 200 osób. Bilety już nabywać można w kasie Filharmonji.

KARASIŃSKI I KATASZEK w „MALINOWEJ”.
Wielką sensację w naszym mieście wywołała orkiestra Karasińskiego i Kataszka. Nazwiska tych muzyków znane są nietylko w Polsce, ale także poza granicami. Dodać należy, iż jest to jedyna orkiestra w Polsce, która poraz pierwszy wprowadziła w swoim repertuarze, tak zwane numery muzyczno-rewijowe, oparte na pomysłowych atrakcjach.
Nic dziwnego, że „Malinowa” codziennie zostaje wypełniona doborową publicznością.

KONCERT NA CELE P. W.
Komenda Miejska P. W. Łódź - Miasto i Stowarzyszenie, uczadza w dniu 6 maja (niedziela) o godz. 16-tej w sali Filharmonji, w celu zdobycia funduszy na cele P. W., koncert muzyki i pieśni.
W koncercie udział weźmie orkiestra 28 p. S. K., chór im. Moniuszki, oraz wielu artystów solistów, którzy popisują się będą na skrzypcach, wiolonczeli, fortepianie i w śpiewie.
Bilety nabywać będzie można w dniu koncertu w kasie sali Filharmonji.

TEATR ŻYD. W SALI FILHARMONJI
OSTATNIE 3 DNI
głośnej sensacyjnej sztuki
Ucie Nachalnika
„DIN TOJRE”
W rolach głównych znakomici artyści: R. SZOSZANA I M. LAMPE
z ich nowym pierwszorzędnym zespołem Sztuka z życia przestępców kryminalnych — Największy przebój tegorocznego sezonu.
Dziś w sobotę 2 przedstawienia: o godz. 4.15 po cenach popularnych i o godz. 9.15 wiecz. Jutro, niedziela — Poranek dla pracującej inteligencji. — Ceny miejsc najniższe od 50 gr. do zł. 1.50.
Bilety sprzedaje kasa Filharmonji.

Nasz reporter zanotował...
W mieszkaniu własnym przy ulicy Mianowskiego Nr. 38, w celu samobójczym napił się większej ilości nieznanej trucizny Fryderyk Lashman. Lekarz pogotowia przewiózł denata w stanie poważnym do szpitala miejskiego w Radogoszczu.
Również w mieszkaniu własnym przy ulicy Bazarnej Nr. 1, zażył nieznanej trucizny Józef Górski.
Lekarz pogotowia przewiózł desperata do szpitala okręgowego przy ul. Zagajnikowej.

Do mieszkania Lucyny Pomorskiej przy ulicy Poznańskiej Nr. 28, w czasie nieobecności domowników, zakradł się złodziej i zrabował różne przedmioty, wartości 800 zł.
Wychodzących złodziej zauważył dozorca i wszczął alarm. Złodziej został ujęty wraz z łupem.
Zatrzymanymi okazali się: Antoni Chmielewski (Mazurska 25) i Henryk Ziółkowski (ul. Łączna 21).

W czasie wybierania nieczystości z domu biologicznego na ulicy Bazarnej Nr. 3, wydobyto zwłoki dziecka, płci żeńskiej, liczącego około 2-ich miesięcy. Zwłoki znajdowały się w stanie częściowego rozkładu, co wskazywało, że przebywały w dole od dłuższego czasu. Trupa przesłano do prosectorium.
Wszczęto poszukiwania za wyrodną matką.

Scena z potężnego filmu „Królowa Krystyna” z Gretą Garbo, Lewis Stone, John Gilbertem, reż. R. Mamoulliana. Obraz wyświetla codziennie z niezwykłym powodzeniem Kino „CASINO”. Dziś pocz. o godz. 12-iej.

Sport

Dział oficjalny Ł. Z. O. P. N.
Komunikat Nr. 22
Wydziału Gier i Dyscypliny
(część I).

1. Wyznacza się zawody o mistrzostwo klasy „A” Union-Touring — RTS. Widzew na sobotę, dnia 19 maja r. b. godz. 18.30 boisko Union-Touring. Przedmecz o godzinie 14.30.

2. Podaje się do wiadomości klubom dalszy ciąg kalendarzyka rozgrywek o mistrzostwo klasy „C”:
a) grupa żduńsko-wolsko-sieradzka (I runda) niedziela, dnia 12 maja boisko Strzeleca Sieradz Strzelec — TUR. godz. 16.30
niedziela, dnia 13 maja boisko w Zd. Woli godz. 16.30 ZSSG. — Sokół, Zd. Wola
niedziela, dnia 20 maja r. b. boisko w Zd. Woli godz. 17-ta ZSSG. — Szttern, Zd. Wola
poniedziałek, dnia 21 maja r. b. boisko w Zd. Woli godz. 17-ta Sokół (Zd. Wola) — TUR (Zd. Wola)
sobota, dnia 26 maja r. b. boisko w Zd. Woli godz. 17-ta ZSSG. — Szttern, Zd. Wola
niedziela, dnia 27 maja r. b. boisko Sokół w Sieradzu godz. 17-ta Sokół, Sieradz — Strzelec
czwartek, dnia 31 maja r. b. boisko w Zd. Woli godz. 17-ta Sokół, Zd. Wola — Strzelec, Sieradz
czwartek, dnia 31 maja r. b. boisko Sokół, Sieradz godz. 17-ta Sokół, Sieradz — ZSSG, Zd. Wola
niedziela, dnia 3 czerwca r. b. boisko w Zd. Woli godz. 17.30 TUR — Szttern

b) grupa III drużyn A-klasowych klubów niedziela, dnia 13 maja r. b. boisko WKS. godzina 16.30 SKS III — Hakoah III
sobota, dnia 19 maja r. b. boisko Wimpy godzina 16.30 Makkabi III — LKS III
niedziela, dnia 20 maja r. b. boisko WKS. godz. 11 rano Hakoah III — Union-Touring III
niedziela, dnia 20 maja r. b. boisko WKS. godz. 17-ta WKS III — RTS Widzew III

c) grupa pabjanicka
niedziela, dnia 13 maja r. b. boisko Krusche-ender godz. 11 TUR — Makkabi, Pabjanice
niedziela, dnia 13 maj r. b. boisko Krusche-ender godz. 16.30 Szttern — Rudzki KS.
niedziela, dnia 20 maja r. b. boisko Krusche-ender godz. 17-ta Szttern — TUR, Pabjanice
sobota, dnia 26 maja r. b. boisko Krusche-ender godz. 17-ta Szttern — Makkabi, Pabjanice
niedziela, dnia 3 czerwca r. b. boisko w Rudzie Pabjan. godz. 17.30 Rudzki K. S. — Szttern Pabjanice
niedziela, dnia 10 czerwca r. b. boisko Sokola godz. 17.30 TUR — Szttern, Pabjanice
niedziela, dnia 10 czerwca r. b. boisko w Rudzie Pabjanickiej godz. 17.30 Rudzki K. S. — Makkabi, Pabjanice
niedziela, dnia 17 czerwca r. b. boisko Sokola godz. 11 rano Makkabi — TUR, Pabjanice
sobota, dnia 23 czerwca r. b. boisko Krusche-ender godz. 17.30 Makkabi — Szttern, Pabjanice
niedziela, dnia 24 czerwca r. b. boisko w Rudzie Pabj. godz. 17.30 Rudzki K. S. — TUR, Pabjanice.

Kluby wymienione na pierwszym miejscu pełnią funkcję gospodarza zawodów.
3. W związku z wycofaniem się z zawodów mistrzowskich klasy C. Klubu RKS. „Morgenstern” odwołuje się wszystkie zawody mistrzowskie z tymże klubem.
4. Podaje się do wiadomości Klubom dalszy

ciąg kalendarzyka rozgrywek o mistrzostwo klasy B (grupa łódzka) niedziela, dnia 13 maja r. b. boisko TUR. godz. 11 rano TUR — Huragan
niedziela, dnia 13 maja r. b. boisko w Zgierz u godz. 11.30 Sokół, Zgierz — Szttern
niedziela, dnia 13 maja r. b. boisko RTS. Widzew godz. 16.30 Bar-Kochba — Ikape
sobota, dnia 19 maja r. b. boisko RTS. Widzew godz. 16.30 Bar-Kochba — Szttern
niedziela, dnia 20 maja r. b. boisko RTS. Widzew godz. 11 rano Huragan — Ikape
niedziela, dnia 20 maj r. b. boisko TUR godz. 11 rano TUR — Sokół, Zgierz
Na 2 godziny przed zawodami pierwszych drużyn odbywają się zawody o mistrzostwo rezerw (zawziętione zgierskiego Sokola).
Kluby wymienione na pierwszym miejscu pełnią funkcję gospodarza zawodów.

Legja prowadzi 3:0 w meczu z AIK.
W drugim dniu meczu tenisowego Legja — AIK (Sztokholm) polacy wygrali grę podwójną. Para Tłoczyński, J. Stolarow pokonała parę Schröder — Spikhamer w pięciu setach 6:4, 2:6, 4:6, 8:6, 6:2. W ten sposób Legja prowadzi w meczu ze szwedami 3:0.

Dzisiejsze imprezy sportowe w Łodzi.
W dniu dzisiejszym rozegrane zostaną w Łodzi dwa mecze piłkarskie o mistrzostwo klasy A. Na boisku WIMY grają gospodarze z rezerwą LKS-u zaś na boisku WKS-u Hakoah z WKS-em.
Pozatem odbędzie się na boisku przy Wodnej mecz o mistrzostwo klasy B Bar-Kochba — Szttern.

Symultam szachowy w Makkabi.
W niedzielę, dnia 6 maja r. b. o godzinie 18.30 odbędzie się w lokalu własnym (Al. Kościuszki 21) seans gry jednoczesnej p. l. Grynfelda na 25 szachownicach.
Zapisy członków i wprowadzonych gości przyjmuje sekretariat Klubu.

Dyżury apiek.
Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: J. Koprowskiego (Nowomiejska 15), S. Trawkowskiej (Brzezińska 56), M. Rozenbluma (Śródmiejska 21), M. Bartoszewskiego (Piotrkowska 95), J. Klupcy (Katna 54), L. Czyńskiego (Rokielńska 53).

Z „UZDROWISKĄ”.
Kancelaria Instytutu Zawadami, że zapis chorych na wyjazd na sezon III-ci dla Kobiet do „Uzdrowiska” odbędzie się we wtorek, dnia 8-go maja, o godz. 3-iej po pol.
Kandydatki wanny się zgłoszą w kancelarii przy ulicy Cegielskiej Nr. 21 z dowodem osobistym i oddzielną fotografią.

Rewja mody 13-go maja w Filharmonji.

Największą rewelacją tegorocznej sezonu będzie pierwszy w Łodzi, takim stylu-monstre pokaz mody i propagandy zakupów, organizowany przez Syndykat Dziennikarzy i Faszynujący ten pokaz mody odbędzie się w sali Filharmonji w dniu 13-go b. m. o godzinie 12-iej i zgromadzi niewątpliwie całą Łódź.
W pokazie biorą udział najwybitniejsi firmy łódzkie.
Pełne przepychu, rewelacyjnej mody letniej, niewidziane dotychczas w Łodzi, zaprezentują: Maisson, słu-Cattley i Maksymilian i S-ka.
Pokaz połączony będzie z wieloma atrakcjami artystycznymi. Ceremoniją będzie najpopularniejszą w stolicy konferencja, Witoldowiecki, który porwał Warszawę, ostatnie rewjach mody w „Simie” i Hotelu Europejskim.
W rewji weźmie udział najpiękniejszych „żywych manekinów” Warszawy. Sensacją będzie modelki na modelkach na oczach Łodzi przez specjalnie zaangażowanego artystę-dekoratora.
Jednym słowem — coś, czego nie było...
Bilety w kasie Filharmonji.

BELGIJSKI KONSULAT HONOROWY W ŁODZI.
Prezydent Rzeczypospolitej, dn. 10 kwietnia 1934 r. exequaturu z imieniem Monitowi, jako honorowemu Belgji na obszar twa łódzkiego z siedzibą w Łodzi.

NA WYCIĘCZKE DO BUDAPESTU.
Zapowiadana wycieczka wiosenna dapesztu osiągnęła maksimum zainteresowania. Obecnie pozostało załadować kilkanaście miejsc w klasie II-iej i III-iej. Szczegółowe reserwowanie wycieczki wzbudziła w środowisku dwojgo-przemysłowych w związku z tym, że w tym czasie Targami Międzynarodowymi.
Na pozostała niewielka ilość miejsc muje zgłoszenia biuro Wagonów i Pociągów, ul. Piotrkowska 64, tel. 170-77.
Blizsze informacje i prospekty zamknijcie zapisów dnia 7 maja.

Pabjanice.

Z FRONTU WYBORCZEGO
Sytuacja na froncie wyborczym wyjaśnić. Z własnymi listami wyborczymi Blok Pracy dla Samorządu Powiatu Narodowe, P.P.S. i w jednym dniu. Pozostaje nadal niewyjaśnione w związku Praca, który zamierza wraz z Socjalistami wystawić własne listy ugrupowania poza endecją i P.P.S. w Powiatowym Bloku Wyborczym Samorządu włącznie z Chrześcijańską kracją. Najbliższe dni przyniosą jasnienie sytuacji.

WYSTĘP CHÓRU DANA w PABJANICACH.
Staraniem Rodziny Radjowej w dniu 6-go maja b. r., o godz. 11-iej w miejscowego wystąpi popularny chór, który z tego przedstawienia znakomity będzie na budowę domu w Łodzi, a także ożczenie zakładu dla dzieci oświeceniowej.

OCHÓD 3-go MAJA.
Święto 3-go Maja obchodzone w bardzo uroczystość. Po nabożeństwie św. Mateusza, na które przybyli delegaci miejscowych władz i delegacje z zagranicy ze sztandarami, odbyło się w mieście uroczysta akademja, w której akademje w swoich lokalach.
Bardzo efektywnie wypadły podjęte w młodzieży szkół powszechnych, kazów i zawodów sportowych była teżżny fizycznej naszej młodzieży.

Ogrodu Kometa!
 sobota, otwarcie
 pernika 46 (Milsza), telefon 162-60
 kier. L. Idzikowskiego

Wielka sensacja!!!

Rosyjskiego zespołu artystycznego
 Orkiestra bałajek i śpiewy chóralne.
 Ceny niższe. Wejście bezpłatne. W niedziele i święta poranki muzyczne.

Gościnne występy znanego

Eugenjusza Dubrowina

Kuchnia pierwszorzędna. Trunki wszelkiego rodzaju.
 Pokoje gościnne

Pierwszorzędna siła

Renomowany doświadczony fachowiec z długoletnią praktyką w wielkich przedsiębiorstwach w Łodzi i Bielsku, a także i zagranicą.

DESYNATOR - MANIPULANT

w artykułach modnych zarówno damskich jak i męskich, kamgarnowych i strefgarnowych SZUKA w celu powiększenia swego interesu, współnika, kupca obeznanego z branżą z kapitałem, względnie udziału albo spółki w istniejących przedsiębiorstwach dobrze prosperujących.

Przyjmie także posadę w przedsiębiorstwie, w którym jest potrzebna gruntowna wiedza fachowa, celem reorganizacji i racjonalizacji. W każdym z tych wypadków gotów jest włożyć kapitał do zł. 50.000.

Łaskawe zgłoszenia prosi kierować pod „Kapitał i Praca” do biura ogłoszeń A. Springer, Bielsko, 3-go Maja 7. 42-3

Perta Uzdrawisk Śląskich

ZA STRZEBIE - ZDRÓJ

Radoaktywne kąpiele solankowo - jodobromowe - borowikowe, kwasoweszlakowe - tlenowe. Elektro i hydroterapia. Inhalacja. Piłania.

LECZY SKUTECZNIE: reumatyzm, ischias, artretyzm, choroby kobiece, skrofulozę, choroby serca i t. d.

Niezwykle obniżone kuracje ryczałtowe we wszystkich sezonach.

wynosi w I i III sezonie kuracja ryczałtowa wraz z taksą klimatyczną, 2-krotna porada i opieka lekarska, wszelkimi zabiegami leczniczymi i kąpielami, zaordynowanymi przez lekarza zdrowego, oddzielnym pokojem, ze światłem, obsługą, pościelą, bielizną i utrzymaniem (3-krotny posiłek dziennie).

3-tyg. kuracja rycz. z 5-krotnym posiłkiem dziennie zł. 206.50

4-tyg. kuracja rycz. z 3-krotnym posiłkiem dziennie zł. 240.—

4-tyg. kuracja rycz. z 5-krotnym posiłkiem dziennie zł. 268.—

Zadnych opłat dodatkowych. Dworzec, poczta i telefon na miejscu. Prospekty na żądanie.

Wszelkich informacji udziela Zakład Kąpielowy.

185 50

W niedzielę, 13-go maja rb. o g. 12-iej w pol. Filharmonii

Wyk. Dziennikarzy Łódzkich

Wyk. po raz pierwszy

W wielkim stylu

Najnowsze kreacje mody

letniej zaprezentuje

Maisson GOUSSIN -

CATTLEY (Warszawa)

Niewidziane modele futer

Maksymilian Apfelbaum i S-ka

(Warszawa)

Udział największych firm łódzkich!

Sensacja pokazu będzie

upinanie modeli na modelce

na oczach publiczności.

Mistrz ceremonii: WITOLD ZDZITOWIECKI

najpopularniejszy konferencier rewjowy

w stolicy

Bilety w Kasie Filharmonii.

Wielająca od roku 1909, przy ulicy Piotrkowskiej № 86.

CENTRALNA LECZNICA ZĘBOWA i gabinet dentystyczny

LEKARZA DENTYSTY 30-4

A. ŻADZIEWICZA

Wyniesione do własnego domu przy ulicy PIOTRKOWSKIEJ № 164, parter, Telefon № 127-83.

KOMUNIKAT.

Główna Komisja Wyborcza m. Łodzi komunikuje, że Zastępcy Przewodniczących, Członkowie oraz Zastępcy Członków Komisji Obwodowych zostaną w odpowiednim czasie wezwani przez Przewodniczącego tychże komisji w celu omówienia biegu prac i podziału czynności.

W związku z powyższym zgłaszanie się wspomnianych osób do Głównej Komisji Wyborczej jest bezcelowe.

DOKTOR LINGER
 Choroby wenerycznych, skórnych i wenerycznych (porady seksualne)
 Piotrkowska 2, tel. 132-28
 od 9-11 rano i od 6-8 w wieczór i święta od 10-12.

Doktor H. SZUMACHER
 Choroby skórne i weneryczne
PIOTRKOWSKA 56
 tel. 148-62
 od 1 i pół - 4, 6-9 wieczór, w niedzielę i święta od 10-1
 Ceny lecznicowe.

DR. MED. BERMAN
 Specjalista chorób wenerycznych, nabożeństwach i moczołociowych
Legielniana 15
 TELEF. 149-07.
 przyjmuje od 7-11 rano i od 4-8 wieczór i święta od 9-1-cj.
 CENY LECZNICOWE.

LEKARZ - DENTYSTA B. NUSBAUMOWA
 przyjmuje od 3-7 po pol.
Piotrkowska 51
 telef. 121-23

Tomaszowska Fabryka Sukna „D. BORNSTEIN” Spółka Akcyjna w Tomaszowie-Mazowieckim

BILANS na dzień 31 grudnia 1933 r.

Aktywa. — Nieruchomości zł. 179.146,25. Maszyny zł. 639.657,09. Kasa zł. 1.683,08. Weksle zł. 1.689,48. Papiery procentowe zł. 960,—. Dłużnicy zł. 74.311,68. Towary zł. 40.613,15. Surowce zł. 15.702,82. Przędza zł. 2.206,50. Barwniki zł. 3.053,57. Chemikalia zł. 1.970,95. Opał zł. 1.680,60. Konie i Wozy zł. 1.500,—. Strata z lat 1929/30 i 1931 zł. 480.814,52. Razem zł. 1.444.989,69.

Pasywa. — Kapitał Zakładowy zł. 440.000.—. Kapitał Amortyzacyjny zł. 505.502,22. Akcepty zł. 101.931,17. Wierzyciele zł. 395.631,48. Zysk za 1933 r. zł. 1.924,82. Razem zł. 1.444.989,69.

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT ZA 1933 R.
 Przychód ogólny zł. 270.689,99. Rozchód ogólny zł. 268.765,17. Zysk za 1933 r. zł. 1.924,82. 70-3

ZARZĄD SPÓŁKI AKCYJNEJ WYROBÓW WELNIANYCH I BAWELNIANYCH M. SILBERSTEINA w ŁODZI

ZAWIADAMIA PP. AKCJONARIUSZÓW, IŻ DOROCZNE ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

stosownie do § 7 Statutu odbędzie się w środe 30-go maja 1934 r., o godz. 16-iej w lokalu Zarządu w Łodzi, Piotrkowska 40, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie Zebrania i wybór Przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i Komisji Rewizyjnej, bilansu oraz rachunku zysków i strat za rok operacyjny 1933;
- 3) Powzięcie uchwały w przedmiocie podziału zysku, wzgl. pokrycia straty;
- 4) pokwitowanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej z wykonania obowiązków, sprawowanych w 1933 roku;
- 5) Wybór jednego członka Zarządu oraz pięciu członków Komisji Rewizyjnej;
- 6) Sprawa wynagrodzenia członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej na rok operacyjny 1934;
- 7) Sprawa ewentualnego nabycia nieruchomości;
- 8) Wolne wnioski akcjonariuszów na podstawie art. 57 cz. 2 prawa o spółkach akcyjnych.

Akcjonariusze, życzący sobie wziąć udział w powyższym Zebraniu, winni złożyć w Zarządzie Spółki swe akcje lub świadectwa depozytowe krajowych instytucji kredytowych najpóźniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia. 105-3

KOLUMNNA PENSJONAT dla dzieci i młodzieży S. Gurewiczowej

w tym roku w pleknie położonej willi p. Turlejskiego (ul. Kolejowa), czynny od 20 maja b. r. Wykwintna kuchnia na masło. Do 15 czerwca przyjmuje dorosłych. Informacje od 15 maja Kolumna, tel. 14, w Łodzi, tel. 128-99.

Motopirin-Motor

PRZECIWI GRYPIE

ZARZĄD SPÓŁKI AKCYJNEJ PRZEDZALNI WELNY CZESANKOWEJ „DĄBROWKA”

ZAWIADAMIA PP. AKCJONARIUSZÓW, IŻ DOROCZNE ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

stosownie do § 7 Statutu odbędzie się w środe 30-go maja 1934 r., o godz. 17-iej w lokalu Zarządu w Łodzi, Piotrkowska 40, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie Zebrania i wybór Przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i Komisji Rewizyjnej, bilansu oraz rachunku zysków i strat za rok operacyjny 1933;
- 3) Powzięcie uchwały w przedmiocie podziału zysku, wzgl. pokrycia straty;
- 4) pokwitowanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej z wykonania obowiązków, sprawowanych w 1933 roku;
- 5) Wybór członków Komisji Rewizyjnej;
- 6) Sprawa wynagrodzenia członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej na rok operacyjny 1934;
- 7) Wolne wnioski akcjonariuszów na podstawie art. 57 cz. 2 prawa o spółkach akcyjnych.

Akcjonariusze, życzący sobie wziąć udział w powyższym Zebraniu, winni złożyć w Zarządzie Spółki swe akcje lub świadectwa depozytowe krajowych instytucji kredytowych najpóźniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia. 105-3

ZARZĄD SPÓŁKI AKCYJNEJ PIOTRKOWSKIEJ MANUFAKTURY
 Zawiadania pp. Akcjonariuszów, iż doroczne ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

stosownie do § 7 Statutu odbędzie się w środe 30-go maja 1934 r., o godz. 18-iej w lokalu Zarządu w Łodzi, Piotrkowska 40, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie Zebrania i wybór Przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i Komisji Rewizyjnej, bilansu oraz rachunku zysków i strat za rok operacyjny 1933;
- 3) Powzięcie uchwały w przedmiocie podziału zysku, wzgl. pokrycia straty;
- 4) pokwitowanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej z wykonania obowiązków, sprawowanych w 1933 roku;
- 5) Wybór członków Komisji Rewizyjnej;
- 6) Sprawa wynagrodzenia członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej na rok operacyjny 1934;
- 7) Sprawa ewentualnego nabycia akcji innych Spółek;
- 8) Wolne wnioski akcjonariuszów na podstawie art. 57 cz. 2 prawa o spółkach akcyjnych.

Akcjonariusze, życzący sobie wziąć udział w powyższym Zebraniu, winni złożyć w Zarządzie Spółki swe akcje lub świadectwa depozytowe krajowych instytucji kredytowych najpóźniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia. 105-3

NIE EKSPERYMENTUJ! NIEC ZADAJ

 „PREZERWATYWY”

ZARZĄD SPÓŁKI AKCYJNEJ p. l. „Sp. Akc. DLA HANDLU I PRZEMYSŁU BERENSTEIN, ZONIS i S-ka” w ŁODZI

zawiadania PP. Akcjonariuszów, że w dniu 28 maja 1934 r., o godz. 12 w pol. w kancelarii notariusza p. R. A. Wodzińskiego, w Łodzi, przy ul. Pomorskiej Nr. 21, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW SPÓŁKI

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Zatwierdzenie bilansu, rachunku strat i zysków oraz sprawozdania Zarządu i Komisji Rewizyjnej za 1933 r.!
- 3) Udzielenie absolutorium władzom Spółki;
- 4) Powzięcie uchwały o podziale zysku za 1933 r.;
- 5) Wybór Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 6) Oznaczenie wysokości uposażeń władz Spółki;
- 7) Wolne wnioski.

P. p. Akcjonariusze, życzący sobie umieszczenia na porządku dziennym jakichkolwiek spraw, winni zgłosić Zarządowi wnioski na piśmie nie później, jak na dni 14 przed terminem Walnego Zgromadzenia. Pp. Akcjonariusze, życzący sobie brać udział w Walnym Zgromadzeniu winni najdalej do dnia 21 maja rb. złożyć swe akcje wzgl. zaświadczenia, o których mowa w § 15 Statutu Spółki Zarządowi Spółki w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej Nr. 51. 70-3

Bridge w ogródku!

Od dziś podczas lata urządzone zostały stoliki do gry w bridge'a na wolnym powietrzu przy mojej cukierni przy ul. Przelazd 18 róg Sienkiewicza. Wejście bezpłatne. 15-3

Pokój Al. Kopeiowski
 2 OKIENNY frontowy słoneczny z meblami lub bez do WYNAJĘCIA
 Kilińskiego 48 m. 6
 Tel. 232-55. przyjmuje 7-8 wieczór.

Matki!
 Zapisujcie swe niemowlęta do „Kropki Mleka”
Do wynajęcia
 dwupokojowe mieszkanie, wygody — 44 zł. miesięcznie. Lokatorska 9, m. 14. Ogłądać można od godz. 2 do 7 po pol.

